

Preventivně výchovná činnost ve vybrané obci

Barbora Zatloukalová, OO3S

Bakalářská práce
2019/2020

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta logistiky a krizového řízení

Ústav ochrany obyvatelstva

Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Barbora Zatloukalová**
Osobní číslo: **L18507**
Studijní program: **B2825 Ochrana obyvatelstva**
Studijní obor: **Ochrana obyvatelstva**
Forma studia: **Kombinovaná**
Téma práce: **Preventivně výchovná činnost ve vybrané obci**

Zásady pro vypracování

1. Na základě dostupných domácích a zahraničních informačních zdrojů zpracujte literární rešerši problematiky preventivně výchovné činnosti.
2. Pomocí softwarového nástroje Riskan vypracujte analýzu rizik a hrozeb ve vybrané obci v kontextu mimořádných událostí.
3. Pomocí dotazníkového šetření zjistěte připravenost a informovanost obyvatelstva obce na mimořádné události a krizové situace.
4. Na základě vyhodnocení dotazníkového šetření navrhněte změny a opatření ke zlepšení aktuálního stavu v dané problematice.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. HRADIL, Jaroslav et al. Základy ochrany obyvatelstva v České republice: odborná monografie. Pořadí vydání: první. Uherské Hradiště: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta logistiky a krizového řízení, 2018. 142 stran. ISBN 978-80-7454-774-4.
 2. KOPECKÝ, Miroslav, TILCEROVÁ, Eleonóra a ŠIMAN, Jaromír. Ochrana člověka za mimořádných událostí. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014. 103s. Studijní opora. ISBN 978-80-244-4094-1.
 3. Ochrana obyvatelstva a krizové řízení: skripta. Vydání první. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2015. 323 stran. ISBN 978-80-86466-62-0.
- Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Ivan Princ
Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání bakalářské práce: 1. listopadu 2019
Termin odevzdání bakalářské práce: 15. května 2020

L.S.

doc. Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.
děkanka

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

V Uherském Hradišti dne 2. prosince 2019

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti, dne: 15. 5. 2020

Jméno a příjmení studenta: Barbora Zatloukalová

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Bakalářská práce je zaměřena na problematiku preventivně výchovné činnosti ve vybrané obci. Práce obsahuje dvě části, a to teoretickou a praktickou část. Teoretická část se věnuje legislativní stránce problematiky ochrany obyvatelstva a úkolům ochrany obyvatelstva. Dále je teoretická část zaměřena na legislativu preventivně výchovné činnosti. Zmíněny jsou i informace k cílovým skupinám a formám preventivně výchovné činnosti, nebo k vybraným subjektům, které se věnují této problematice, a také subjektům věnujících se preventivně výchovné činnosti ve městě Kojetín. Praktická část se skládá ze dvou analytických cílů. První je založen na dotazníkovém šetření týkajícím se otázek popsanych v teoretické části. Na základě vyhodnocení dotazníku jsou dále navržena vhodná opatření. Druhý cíl je založen na analýze rizik, která je zpracována pomocí softwarového nástroje Riskan. Na základě výsledků analýzy jsou dále navržena vhodná opatření.

Klíčová slova: preventivně výchovná činnost, ochrana obyvatelstva, obyvatelstvo, dotazníkové šetření, analýza rizik

ABSTRACT

The bachelor's thesis is focused on the issue of preventive educational activity in selected village. This thesis is divided into a theoretical part and a practical part. The theoretical part describes legislation and tasks of population protection, legislation of preventive educational activity. The theoretical part is also focused on forms of preventive educational activity, selected subjects, which are attended to this issues and as well how and who is concerned on preventive educational activities in Kojetín. The practical part consist of two analytical goals. The first is based on a questionnaire survey concerning the issues described in theoretical part. By the evaluation of questionnaires, appropriate adjustments are further proposed. The second part is focused on risk analysis using a Riskan software and on appropriate adjustments further proposed.

Keywords: Preventive educational activity, Population protection, Population, Questionnaire investigation, Risk analysis

Tímto bych chtěla poděkovat celé své rodině, která mne po celou dobu studia podporovala a dodávala mi energii ke zdárnému dokončení studií. Ráda bych také poděkovala mému vedoucímu práce panu Ing. Ivanu Princovi za jeho vedení a rady při tvorbě závěrečné práce. Velké díky patří také hasičům Hasičského záchranného sboru Kojetín, kolegům z Policie ČR, zaměstnancům Dětského domu dětí a mládeže a Městského úřadu, od kterých se mi dostalo pomoci a cenných informací k tématu bakalářské práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	8
I. TEORETICKÁ ČÁST	9
1 OCHRANA OBYVATELSTVA	10
1.1 LEGISLATIVA.....	10
1.2 ÚKOLY OCHRANY OBYVATELSTVA.....	12
2 PREVENTIVNĚ VÝCHOVNÁ ČINNOST	17
2.1 LEGISLATIVA.....	17
2.2 CÍLOVÉ SKUPINY A FORMY PREVENTIVNĚ VÝCHOVNÉ ČINNOSTI	19
2.3 VYBRANÉ SUBJEKTY VĚNUJÍCÍ SE PREVENTIVNĚ VÝCHOVNÉ ČINNOSTI.....	20
2.3.1 Hasík CZ	21
2.3.2 Český červený kříž	22
2.3.3 Záchranný kruh	23
3 PREVENTIVNĚ VÝCHOVNÁ ČINNOST V KOJETÍNĚ	26
3.1 MĚSTSKÝ ÚŘAD KOJETÍN	26
3.2 MĚSTSKÁ POLICIE KOJETÍN	28
3.3 OBVODNÍ ODDĚLENÍ KOJETÍN POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY	29
3.4 HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR KOJETÍN	30
3.5 ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ	31
3.6 DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE KOJETÍN	34
4 CÍL PRÁCE A POUŽITÉ METODY	36
II. PRAKTICKÁ ČÁST	37
5 ANALÝZA RIZIK VE MĚSTĚ KOJETÍN	38
5.1 CHARAKTERISTIKA MĚSTA KOJETÍN.....	38
5.2 SOFTWAROVÝ NÁSTROJ RISKAN.....	41
5.3 ANALÝZA RIZIK.....	41
5.4 HODNOCENÍ ANALÝZY RIZIK	46
5.5 NAVRŽENÁ OPATŘENÍ PRO ZVÝŠENÍ BEZPEČNOSTI VYBRANÉ OBCE.....	50
6 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	53
6.1 CHARAKTERISTIKA DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ A RESPONDENTŮ.....	53
6.2 VÝSLEDKY ŠETŘENÍ	55
6.3 CELKOVÉ HODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ.....	61
6.4 NAVRŽENÁ OPATŘENÍ A ZMĚNY KE ZLEPŠENÍ AKTUÁLNÍHO STAVU PREVENTIVNĚ VÝCHOVNÉ ČINNOSTI V KOJETÍNĚ	64
ZÁVĚR	66
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	67
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	74
SEZNAM OBRÁZKŮ	75
SEZNAM TABULEK	77
SEZNAM GRAFŮ	78
SEZNAM PŘÍLOH	79

ÚVOD

Jak již uvádí název, bakalářská práce se věnuje preventivně výchovné činnosti ve vybrané obci. Prevence je potřebná zejména pro předcházení mimořádným událostem a krizovým situacím. Je ovšem prováděna v každém koutě České republiky různým způsobem, v některých místech mizivě, a v některých naopak s velkou chutí. Preventivně výchovná činnost je důležitá zejména v oblastech s vysokou pravděpodobností hrozeb a rizik. Jsou to například oblasti požární ochrany, nebo celkově ochrany obyvatelstva.

V České republice je problematika preventivně výchovné činnosti postavena zejména na činnostech Hasičského záchranného sboru, Policie České republiky, nebo například organizací jako Záchraný kruh, Hasík CZ a Český červený kříž. Tyto subjekty vykonávají svou činnost prostřednictvím přednášek, zájmových kroužků pro děti, publikací časopisů nebo publikací článků na svých internetových stránkách. Ve městě Kojetín je tato činnost prováděna díky členům Hasičského záchranného sboru, zástupcům Policie České republiky, Městské policii, Domu dětí a mládeže a v neposlední řadě také díky intenzivní činnosti pedagogů základních škol a gymnázia.

Bakalářská práce je založena na základě dvou analytických cílů. Jedním z těchto cílů je vypracovat analýzu rizik a hrozeb ve vybrané obci v kontextu mimořádných událostí, navrhnout možná opatření pro zvýšení bezpečnosti vybrané obce. Druhým dílčím cílem je, na základě vyhodnocení dotazníkového šetření, navrhnout změny a opatření ke zlepšení aktuálního stavu v dané problematice.

Práce se zabývá problematikou preventivně výchovné činnosti nejprve z pohledu teorie a poté z pohledu praxe. Teoretická část je zpracována na základě literární rešerše, a je věnována zejména problematice ochrany obyvatelstva a její legislativě. Dále pak celkově preventivně výchovné činnosti v České republice, její legislativě a subjektům, které se této činnosti zabývají. V neposlední řadě je v práci věnována kapitola subjektům, které se podílejí na prevenci ve městě Kojetín.

Obsahem druhé části, tedy praktické, je provedení analýzy rizik ve městě Kojetín, pomocí softwarového nástroje Riskan, její následné vyhodnocení a navržení opatření pro snížení pravděpodobností hrozeb nebo k jejich úplnému předcházení. Dále je v práci vyhodnoceno dotazníkové šetření, zhotovené pro obyvatele města Kojetín, kdy po zhodnocení uvádím navržená opatření pro efektivnější vzdělávání obyvatelstva a rozšíření jejich znalostí a dovedností.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 OCHRANA OBYVATELSTVA

V dnešní době je brán velký zřetel na zajištění bezpečnosti obyvatelstva naší země. Chránit životy a majetek, je prioritou nejen hlavy státu, politiků a obyvatel, ale i samotných členů záchranných složek, kteří den co den nasazují své životy v boji s nepříznivými jevy. Ochrana obyvatelstva je důležitou součástí života, zejména proto, že se neustále vyskytují mimořádné události a krizové situace, na které bychom měli být připraveni, nebo alespoň být schopni minimalizovat jejich dopady.

1.1 Legislativa

Zákonem nejvyšší právní síly v České republice je **ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky**. Ústava je sestavena z preambule a 8 hlav, které zahrnují základní ustanovení, moc zákonodárnou, moc výkonnou, moc soudní, Nejvyšší kontrolní úřad, Českou národní banku, územní samosprávu a přechodná a závěrečná ustanovení. Problematice ochrany obyvatelstva se věnuje ve druhé hlavě, článek 43, který pojednává o vyhlášení válečného stavu a to následně:

(1) Parlament rozhoduje o vyhlášení válečného stavu, je-li Česká republika napadena, nebo je-li třeba plnit mezinárodní smluvní závazky o společné obraně proti napadení. [1]

Dalším z ústavních zákonů platících v České republice je **ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky**, který zajišťuje právní úpravu bezpečnosti České republiky, zejména obrany státu, zajištění ochrany vnitřního pořádku, zajištění ochrany ekonomiky a zajištění ochrany obyvatelstva před nepříznivými vlivy jako například následky živelních pohrom, nepříznivých událostí způsobených lidskou činností nebo násilných společenských konfliktů. Bezpečnost je zajišťována všemi orgány státní správy a územní správy České republiky. [64] Ústavní zákon pojednává také o způsobu a podmínkách vyhlášení nouzového stavu a stavu ohrožení státu, kdy uvádí, že:

Čl. 5

(1) Vláda může vyhlásit nouzový stav v případě živelních pohrom, ekologických nebo průmyslových havárií, nehod nebo jiného nebezpečí, které ve značném rozsahu ohrožují životy, zdraví nebo majetkové hodnoty anebo vnitřní pořádek.

Čl. 7

- (1) *Parlament může na návrh vlády vyhlásit stav ohrožení státu, je-li bezprostředně ohrožena svrchovanost státu nebo územní celistvost státu anebo jeho demokratické základy. [2]*

Zákonem, který upravuje vyhlásování krizových stavů je **zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení**. [64] Tento stanovuje podmínky a postupy při vyhlásování stavu nebezpečí a to následujícím způsobem:

§ 3 Stav nebezpečí

- (1) *Stav nebezpečí se jako bezodkladné opatření může vyhlásit, jsou-li ohroženy životy, zdraví, majetek, životní prostředí, pokud nedosahuje intenzita ohrožení značného rozsahu, a není možné odvrátit ohrožení běžnou činností správních úřadů, orgánů krajů a obcí, složek integrovaného záchranného systému nebo subjektů kritické infrastruktury.*
- (3) *Stav nebezpečí pro území kraje nebo jeho část vyhláší hejtman kraje, v Praze primátor hlavního města Prahy. Hejtman, který stav nebezpečí vyhlásil, o tom neprodleně informuje vládu, Ministerstvo vnitra, sousední kraje, a pokud mohou být krizovou situací dotčeny, též další kraje. [3]*

Bezpečnostní zájmy České republiky vyplývají ze základního koncepčního dokumentu Vlády České republiky, tyto jsou ustanoveny na základě bezpečnostních hrozeb a z nich vyplývajících rizik. Tento dokument s názvem **Bezpečnostní strategie České republiky 2015** pojednává o základních hodnotách, zájmech státu, bezpečnostních rizicích, přístupech, ambicích a nástrojích České republiky k zajištění bezpečnosti státu. [4, 5, 63]

Dalším právním dokumentem pro tuto oblast je **zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému** a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Obsahem zákona je zejména vymezení Integrovaného záchranného systému (dále jen IZS), dále stanovuje složky IZS a jejich působnost, pokud tak není stanoveno zvláštním právním předpisem, vymezuje působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků.

Pojednává i o právech a povinnostech právnických a fyzických osob jak při přípravě na mimořádné události (dále jen MU), tak při záchranných a likvidačních pracích a při ochraně obyvatelstva před a po dobu vyhlášení některých z krizových stavů (stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu nebo válečný stav). Fyzické osoby, žijící na území České republiky, mají mimo povinnosti stanovené zákonem také právo na informace týkající se opatření k zabezpečení ochrany obyvatelstva a na školení a instruktáže ke svým činnostem při MU. [6, 63, 64]

Ve vztahu k ochraně obyvatelstva jsou důležité i další právní normy a to **vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění Úkolů ochrany obyvatelstva**, která stanovuje postup při zřizování zařízení civilní ochrany a postup při odborném vzdělávání jejich personálu, dále se zabývá způsoby informování právnických a fyzických osob o charakteru možného ohrožení, připravovaných opatřeních a způsobu jejich provedení, věnuje se i jednotnému systému varování a vyrozumění, jakým způsobem bude prováděna evakuace, individuální ochrana obyvatelstva a jaké jsou zásady postupu při poskytování úkrytů. [7, 63, 64]

Ochrana obyvatelstva je zakotvena i v dokumentu **Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030**, která je usnesením vlády č. 805/2013. Koncepce řeší přípravu a provádění opatření k ochraně obyvatelstva v návaznosti na existující a předpokládané bezpečnostní hrozby. Věnuje se mimo jiné i oblasti přípravy pracovníků veřejné správy, právnických a fyzických osob včetně proškolení mládeže. Zakotvena je zde i problematika bezpečné společnosti a základní organizační a technická opatření ochrany obyvatelstva. [8, 63]

1.2 Úkoly ochrany obyvatelstva

Mezi základní úkoly ochrany obyvatelstva řadíme zejména: varování, evakuaci, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další opatření k zabezpečení ochrany života, zdraví a majetku obyvatelstva.

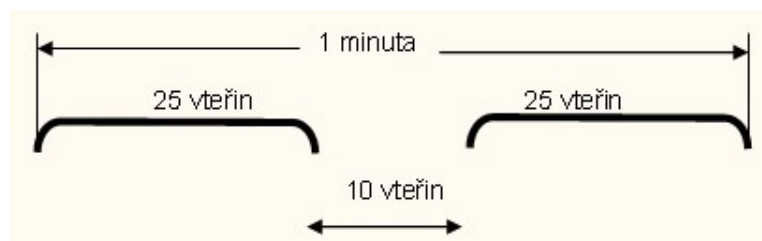
Varování slouží zejména k včasnému upozornění obyvatelstva na hrozící nebo nastalou MU, která vyžaduje provádění opatření na ochranu obyvatelstva a majetku.

Představuje jej hlavně varovný signál, po němž je ihned realizováno informování obyvatelstva o charakteru nebezpečí a o prováděných opatřeních k ochraně života, zdraví a majetku. K tomuto jsou v České republice používány sirény, které mohou být využity podle potřeby na místně ohrožených územích a v případě potřeby i na území celého státu. V České republice je zaveden jeden varovný signál, a to „Všeobecná výstraha“. Jedná se o kolísavý tón sirény po dobu 140 vteřin (viz Obrázek 1), kdy signál může být vyhlášován třikrát za sebou v cca třiminutových intervalech. Vyhláshuje se zejména při hrozbě nebo vzniku MU, která může ohrozit životy a zdraví osob, jejich majetek a životní prostředí. Po doznění sirény při vyhlášení signálu „Všeobecná výstraha“, následuje tísňová informace pro vyrozumění obyvatelstva o hrozící nebo vzniklé MU. Dále jsou sdělovány pokyny a opatření učiněná v souvislosti s MU. [8, 63, 64]

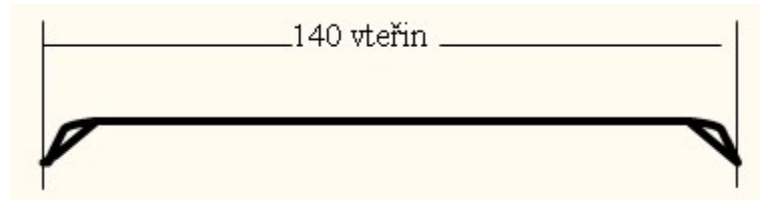
Obrázek 1: Grafické znázornění varovného signálu „Všeobecná výstraha“. Zdroj: [9]

Mimo to existují ještě další dva signály, které slouží profesionálním hasičům, nikoli veřejnosti. Jsou to signály „Požární poplach“ a „Zkouška sirén“. První zmíněný slouží zejména ke svolávání jednotek požární ochrany, což znamená, že není varovným signálem. Jedná se o přerušovaný tón sirény po dobu 1 minuty (viz Obrázek 2) a napodobuje tón troubící trubky jako „HÓ-ŘÍ“, „HÓ-ŘÍ“. [63, 64]

Obrázek 2: Grafické znázornění signálu „Požární poplach“. Zdroj: [9]

Signál „Zkouška sirén“ slouží k ověřování provozuschopnosti jednotného systému varování a vyzoomění. Jedná se o nepřerušovaný tón sirény po dobu 140 vteřin (viz Obrázek 3) a je vyhlašován zejména každou první středu v měsíci v době od 12:00 do 12:15 hodin. [8, 63, 64]

Obrázek 3: Grafické znázornění signálu „Zkouška sirén“. Zdroj: [9]

Evakuace obyvatelstva zahrnuje přemístění osob, zvířat, předmětů kulturní hodnoty, případně majetku z objektu nebo oblastí, kde hrozí nebezpečí na bezpečné místo. [10] Vztahuje se na všechny osoby v místech zasažených MU s výjimkou osob, které budou provádět záchranné práce, nebo se budou podílet na řízení evakuace anebo vykonávat jinou neodkladnou činnost. Přednostně se toto opatření plánuje pro:

- děti do 15 let,
- pacienty ve zdravotnických zařízeních,
- osoby umístěné v sociálních zařízeních,
- osoby zdravotně postižené, doprovod osob výše uvedených

Evakuace je zajišťována díky pracovní skupině krizového štábu, evakuačnímu středisku, které zajišťuje především řízení přepravy z míst určených ke shromažďování do evakuačního střediska za využití dostupných dopravních prostředků. Dále pak díky příjmacímu středisku, které zajišťuje příjem evakuovaných osob, jejich přerozdělení do předurčených cílových míst a míst nouzového ubytování podle předem vypracovaného evakuačního plánu. [63] Před samotnou evakuací je potřeba, aby si ohrožení obyvatelé sbalili vše potřebné do svého **evakuačního zavazadla**, které by mělo obsahovat následující věci a potřeby:

- jídlo a pití:
 - o trvanlivé potraviny, pitná voda, krmivo pro domácí zvíře (vše na 2-3 dny),

- cennosti a dokumenty:
 - rodný list, občanský průkaz, cestovní pas, kartu zdravotní pojišťovny, pojistné smlouvy, stavební spoření, smlouvy o investicích, akcie, peníze v hotovosti a platební karty,
- léky a hygiena:
 - pravidelně užívané léky, zdravotní pomůcky, vitamíny, běžné doplňky stravy, hygienické potřeby,
- oblečení a vybavení pro přespání:
 - oblečení, náhradní prádlo, obuv, spací pytel, karimatku, pláštěnku a deštník,
- přístroje, nástroje a zábava:
 - mobilní telefon, nabíječka, svítilna, zavírací nůž, psací potřeby, knihy, hračky, společenské hry, atd.. [11]

Obrázek 4: Evakuační zavazadlo. Zdroj: [12]

Úkryty jsou vhodné prostory určené k ochraně obyvatelstva před účinky a následky velkých chemických a radiačních havárií, zbraní hromadného ničení, světelného a tepelného záření, pronikavé radiace, kontaminace radioaktivním prachem, nebo mimořádných událostí. K tomuto jsou využívány improvizované a stálé úkryty. [63, 64]

Stálé úkryty jsou využívány v případě Stavů ohrožení státu a Válečného stavu, kdy chrání obyvatelstvo zejména před účinky a následky zbraní hromadného ničení.

Nelze je využít při MU a krizových situacích nevojenského charakteru, jelikož jsou nerovnoměrně rozmístěny, a také kvůli době potřebné k jejich zphotování.

Tvořeny jsou trvalými ochrannými prostory v podzemních částech staveb nebo stavbě samostatně stojící. V dnešní době se využívají budovy zejména jako dvouúčelově využívané stavby, kdy je prostor možné využít i v mírové době, jako například kina nebo sklady. [63]

Improvizované úkryty jsou předem vybrané vyhovující prostory v částech bytů, obytných domů, provozních a výrobních objektů, které jsou upravovány právníky a fyzickými osobami k jejich ochraně a k ochraně jejich zaměstnanců před účinky MU za pomoci vlastních finančních a materiálních zdrojů. Podmínkami při výběru takového místa by měly být zejména:

- dobřehová vzdálenost 500 až 800 metrů,
- pro každou ukryvanou osobu minimálně 1-3 m² plochy v prostoru s nuceným větráním anebo 3-5 m² plochy v prostoru bez větracího zařízení,
- nejvhodnější jsou stavby skeletové (železobetonové nebo ocelové), nebo také masivní stavby zděné (cihelné nebo kamenné),
- potřeba vzít v úvahu i míru potřebných úprav a případně i zesilování ochranných vlastností improvizovaného úkrytu. [8, 13, 14, 63]

Individuální ochrana zahrnuje soubor organizačních a materiálních opatření, která slouží k ochraně osob před účinky nebezpečných radioaktivních, biologických nebo chemických látek. Využívají se k tomu zejména prostředky improvizované ochrany, které najdeme běžně v domácnosti pro ochranu povrchu těla a dýchacích cest a to například rukavice, šátky, čepice, oděv, lyžařské brýle, pláštěnky, gumáky apod.. [63, 64]

Nouzové přežití obyvatelstva je dočasné opatření k přežití obyvatelstva zejména při mimořádných událostech a krizových situacích. Zejména se jedná o nouzové ubytování, zásobování potravinami, pitnou vodou, energiemi a organizováním humanitární pomoci. Tato opatření jsou v návaznosti na evakuaci obyvatelstva ze zasáhnutého území anebo jsou prováděna přímo v místě ohroženém následky mimořádných událostí a jsou součástí havarijního plánu kraje. [8, 15, 63]

2 PREVENTIVNĚ VÝCHOVNÁ ČINNOST

Každým dnem se navyšují počty situací, kdy je ohrožen život nebo zdraví člověka, zvířete, anebo je ohrožen majetek. Abychom předcházeli těmto událostem nebo alespoň dokázali minimalizovat jejich důsledky je potřeba se již od útlého věku věnovat preventivně výchovné činnosti, která se zabývá činnostmi spojenými s výchovou dětí a vzděláváním obyvatelstva v oblastech požární ochrany a ochrany obyvatelstva. Je také potřeba seznámit obyvatele s činnostmi záchranných složek, neboť se vyskytují případy, kdy jsou lidé v ohrožení života a svým jednáním díky neznalosti postupů často komplikují činnosti těchto složek k zajištění záchrany lidského života, života zvířat nebo majetku. Hlavním cílem preventivně výchovné činnosti (dále jen PVČ) je předání důležitých informací dětem a obyvatelstvu zejména o tom, jak uchránit sám sebe a své blízké před vznikem MU a při vzniklé MU, a snížit tak počet obětí a ztráty na majetku.

2.1 Legislativa

Zákon č. 133/1985 Sb. o požární ochraně se věnuje nejen problematice ochrany obyvatelstva, ale i prevenci a oblasti vzdělávání. Cílem zákona je vytvořit podmínky pro účinnou ochranu života a zdraví občanů a majetku před požáry a pro poskytování pomoci při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech nařízením povinností ministerstev a jiných správních orgánů, právnických a fyzických osob a dále pak postavení a působnosti orgánů státní správy a samosprávy na úseku požární ochrany, a to i postavení a povinnosti jednotek požární ochrany. Přímo prevenci a vzdělávání obyvatelstva v oblasti ochrany obyvatelstva a požární ochrany se věnují následující paragrafy:

§ 16 Školení a odborná příprava zaměstnanců o požární ochraně

- (1) Právnické osoby a podnikající fyzické osoby provozující činnosti uvedené v § 4 odst. 2 nebo 3 jsou povinny zabezpečit pravidelné školení zaměstnanců o požární ochraně a odbornou přípravu zaměstnanců zařazených do preventivních požárních hlídek, jakož i preventistů požární ochrany.*
- (2) Povinnosti školení zaměstnanců o požární ochraně se vztahuje na všechny fyzické osoby, které jsou v pracovním nebo jiném obdobném poměru k právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě. Školení se provádí zvlášť pro vedoucí zaměstnance a zvlášť pro státní zaměstnance.*

§ 24 Ministerstvo

(1) Ministerstvo na úseku požární ochrany

l) stanoví zaměření preventivně výchovné, propagační a ediční činnosti na úseku požární ochrany a podílí se na jejím zabezpečování.

§ 26 Hasičský záchranný sbor

(2) Hasičský záchranný sbor kraje

b) vykonává státní požární dozor a je dotčeným orgánem státní správy na úseku požární ochrany,

o) zabezpečuje preventivně výchovnou, propagační a editační činnost na úseku požární ochrany podle zaměření stanoveného ministerstvem.

§ 29 Obec a obecní úřad

(1) Obec v samostatné působnosti na úseku požární ochrany

n) organizuje preventivně výchovnou činnost. [16]

Obyvatelstvo České republiky má právo na informace týkající se opatření k zabezpečení ochrany obyvatelstva, dále pak má právo vyžadovat instruktáže a školení ke své činnosti při MU.

Již dříve zmiňovaný zákon v kapitole legislativy ochrany obyvatelstva je zákon věnující se prevenci, vzdělávání a ochraně obyvatelstva, a to **zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení**. Stanovuje působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků, dále pak práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravách na krizové situace, které nejsou v souvislosti se zajišťováním obrany České republiky před vnějším napadením. Z hlediska prevence a vzdělávání obyvatelstva obsahuje několik důležitých paragrafů, a to například:

§ 15

(4) Hasičský záchranný sbor kraje

a) seznamuje obce a právnické nebo fyzické osoby na jejich žádost s charakterem možného ohrožení, s připravenými krizovými opatřeními a se způsobem jejich provedení.

§ 21a

(2) *Obecní úřad seznamuje právnické a fyzické osoby způsobem v místě obvyklým s charakterem možného ohrožení, s připravenými krizovými opatřeními a se způsobem jejich provedení. [3]*

Oblast prevence závažných havárií upravuje základní právní předpis, a to **zákon č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi**. Jedná se o zpracování Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/18/EU. Stanovuje režim prevence závažných havárií pro objekty a zařízení, ve kterých je situována vybraná nebezpečná chemická látka nebo směs, kdy cílem toho je snížit pravděpodobnost vzniku závažných havárií a snížit následky těchto havárií na zdraví a životy lidí, hospodářská zvířata, životní prostředí a majetek. [17, 18]

2.2 Cílové skupiny a formy preventivně výchovné činnosti

Preventivně výchovná činnost je prováděna pro všechny obyvatele v zemi. Obyvatelstvo můžeme rozdělit do několika kategorií, a to například podle zaměření profesí, trávení volného času, členství v různých seskupeních apod. Ovšem toto rozdílné dělení může být někdy problematické, vzhledem ke zrealizování, finanční náročnosti a personálnímu obsazení. Proto uvedu jednodušší a systematičtější dělení cílových skupin obyvatelstva, pro které je potřeba realizovat preventivně výchovnou činnost. Jsou to:

- děti předškolního věku,
- děti základních škol,
- středoškolská a učňovská mládež, studenti vyšších odborných škol,
- pedagogové,
- obce a jejich zástupci,
- právnické a podnikající fyzické osoby,
- dospělé obyvatelstvo,
- senioři,
- cizinci,

- specifická skupina, která se prolíná všemi výše uvedenými skupinami, jsou handicapovaní.

Dnešní doba nabízí nespočet možností, jak šířit jakékoliv informace. Využívá se toho ve všech odvětvích a není tomu jinak i v případě informací týkajících se oblastí ochrany obyvatelstva, mimořádných událostí, krizových situací a požární ochrany. Jsou to zejména tyto formy PVČ:

- publikace pomocí médií:
 - o rozhlas, televize,
 - o zveřejnění článků v tisku,
 - o zveřejnění článků a informací na internetu a sociálních sítích,
- vydávání knih, příruček, metodik, brožur, letáků se zaměřením na preventivně výchovnou činnost,
- zveřejnění na vývěsce obce, informačních tabulích,
- pořádání přednášek, kurzů, seminářů,
- pořádání praktických ukázek bezpečnostních sborů (Dětský den, Den IZS),
- pořádání akcí organizacemi, zabývajících se preventivně výchovnou činností, pro veřejnost. [19, 20, 64]

2.3 Vybrané subjekty věnující se preventivně výchovné činnosti

V celé České republice funguje kromě základních složek IZS (HZS ČR, Policie ČR, ZZS ČR, Jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany) několik stovek subjektů, které pomáhají obyvatelstvu s problematikou ochrany obyvatelstva, požární ochrany, krizového řízení, a tak dále. Tyto subjekty společně se záchrannými složkami IZS tvoří rozsáhlou síť pro vzdělávání, výchovu a informování obyvatelstva v oblasti předcházení mimořádným událostem, jak se chovat když nastane mimořádné události, ale také o chování během a po vzniku mimořádné události. Všeobecná znalost těchto informací předávaných obyvatelstvu napomáhá zejména záchranným složkám IZS při spolupráci s obyvatelstvem v rámci řešení MU a dopomáhá jim tak ke zdárnému dokončení zásahu při MU a případně záchranně lidských životů.

2.3.1 Hasík CZ

Jedná se o preventivně výchovný program, který vznikl za podpory České asociace hasičských důstojníků v roce 1996. Do roku 2001 docházelo ke zkoušení a ověřování programu na několika školách, kdy se tvořila metodika práce s dětmi. Od roku 2001 spadá Hasík.cz pod neziskovou organizaci Citadela Bruntál.

Obrázek 5: Logo Hasík CZ. Zdroj: [21]

Zabývá se zejména výcvikem a vzděláváním instruktorů v oblasti požární ochrany a ochrany obyvatelstva, ale také předáváním důležitých informací dětem na základních a středních školách. Program je rozšířen do 10 krajů České republiky, kde se o tuto činnost starají proškolení a vycvičení profesionální hasiči anebo dobrovolní hasiči jednotlivých krajů. Hasík vydal již několik publikací pro děti základních a středních škol, a také několik příruček pro učitele a instruktory preventivně výchovné činnosti.

Obrázek 6: Terénní příručka pro instruktory PVČ na základních školách.

Zdroj: [Vlastní fotografie]

Na internetových stránkách hasik.cz je možné tyto materiály získat po registraci i s dalšími pomůckami, a to například podpůrným obrázkovým materiálem. Dále je na stránkách možné se dočíst více informací o vzniku a historii tohoto programu, nebo také o plánovaných kurzech a vzdělávacích programech. Další sekci je i stránka věnovaná dětem, kde najdeme pohádku, omalovánky, vystřihovánky a různé soutěže, kdy jednou z nich je i fotosoutěž. [22, 64]

2.3.2 Český červený kříž

Humanitární společnost s působností po celé České republice, která existuje ze zákona. Je státem uznanou národní společností Červeného kříže ve smyslu mezinárodního práva a zároveň součástí Mezinárodního Červeného kříže. Řídí se Základními principy Červeného kříže a Červeného Půlměsíce. Oblast působnosti Českého Červeného kříže (dále jen ČČK) zahrnuje humanitární, sociální, zdravotní a zdravotně-výchovnou pomoc. Má zákonem stanovené úkoly a to zejména:

- působnost v oblasti civilní obrany a ochrany obyvatelstva, kdy poskytuje pomoc v případech katastrof a jiným MU,
- poskytování zdravotnické, záchranné, sociální a další humanitární pomoci,
- slouží jako pomocná organizace vojenské zdravotnické služby,
- šíří znalost Ženevských úmluv,
- spolupracuje s poskytovateli zdravotnické péče a soustředí se na zdravotně-výchovnou oblast.

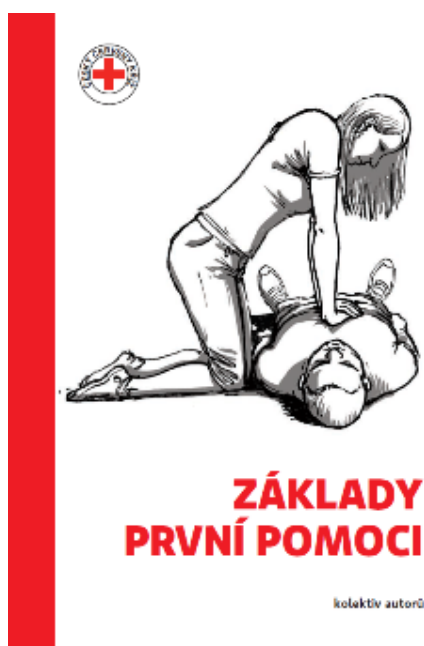

Obrázek 7: Znak Českého Červeného kříže. Zdroj: [23]

ČČK pořádá školení k poskytování první pomoci, kdy tato provádějí pomocí svých Oblastních spolků. Školení jsou určena pro všechny věkové kategorie, a jsou rozdělena do dvou rovin a to Výuka první pomoci dětí a mládeže a následně navazující projekt Výuka první pomoci dospělých.

ČČK je známý také díky svým publikacím, které se zaměřují na informování obyvatelstva o poskytování první pomoci, nebo také na péči o zdraví nebo humanitární principy. Tyto informace jsou publikovány prostřednictvím internetových stránek ČČK (www.cervenkykriz.eu), brožur, letáčků, knih, magazínů, nebo novinového dvouměsíčníku ČČK.

V rámci své působnosti pomáhá ČČK při zajišťování zdravotních dozorů na akcích všeho druhu, jako například na společenských, sportovních nebo kulturních akcích. Ve spolupráci se složkami IZS pořádá různé akce zaměřené na preventivní činnost a přiblížení jejich činností s praktickými ukázkami. [28, 29]

Obrázek 8: Publikace ČČK s názvem Základy první pomoci. Zdroj: [24]

2.3.3 Záchraný kruh

Nezisková organizace sdružující záchranářské subjekty a další instituce, a věnující se systému informování, vzdělávání a prevenci v oblastech mimořádných událostí a běžných rizik.

Hlavním posláním Záchraného kruhu je vytvářet vzdělávací materiály pro žáky, pedagogy a záchranáře a jejich preventivně výchovnou činnost, organizovat pro všechny věkové kategorie vzdělávací akce, spolupracovat na celostátních koncepcích v oblastech mimořádných událostí a rizik. Dále Záchraný kruh vytvořil bezpečnostní informační systém pro města a obce v celé České republice, který také spravuje. [64]

Obrázek 9: Logo Záchraného kruhu. Zdroj: [25]

Záchraný kruh se soustředí také na realizaci projektů, týkající se zejména prevence rizik a mimořádných událostí jsou to například projekty:

- **Ty to zvládneš** – série videí, která vycházejí z reálných událostí a slouží k uvědomění si závažnosti chyb, kterých se člověk může dopustit. Videá jsou zaměřena na dopravní nehody, chodce, první pomoc, chování v případě krizových situací a požáry v domácnostech.

Obrázek 10: Logo projektu Ty to zvládneš. Zdroj: [26]

- **Mobilní aplikace** – zejména pro děti a jejich výuku zaměřující se na poskytování první pomoci ve všech situacích (Animovaná první pomoc), na dopravní výchovu (Dopravní výchova pro děti), na seznámení se se všemi možnými riziky a nebezpečím (Malý záchranář), nebo pro praktický nácvik volání na tísňové linky (Tísňomat).
- **Interaktivní kurzy** – s tématy „Dopravní výchova“, „Chraň svůj svět, chraň svůj život“, „Interaktivní příručka první pomoci“.
- **Akce Den záchranářů** – praktické ukázky všech záchranných sborů ČR.

Internetové stránky Záchraného kruhu (www.zachranny-kruh.cz) jsou jedním z kvalitních zdrojů informací týkajících se problematiky preventivně výchovné činnosti, ochrany obyvatelstva a přípravě na mimořádné události, krizové situace a k pomoci předcházení takovým situacím. Stránky nabízejí informace rozdělené do čtyř kategorií, a to informace pro veřejnost, školy, města a obce a záchranáře, kde jsou dostupné všechny potřebné materiály. [27, 64]

3 PREVENTIVNĚ VÝCHOVNÁ ČINNOST V KOJETÍNĚ

Kojetín je město ležící na Hané v blízkosti měst, jako jsou například Kroměříž (vzdálen 9 kilometrů jižně) nebo Přerov (vzdálen 16 kilometrů severovýchodně). Svou rozlohou 3110 hektarů se řadí spíše k menším městům, kdy se počet obyvatel pohybuje okolo 6 100. [30, 31]

V Kojetíně je preventivně výchovná činnost prováděna díky složkám IZS, Městské policii, nebo díky školským zařízením a institucím, které se věnují jak mládeži, tak ostatním věkovým kategoriím.

3.1 Městský úřad Kojetín

Městský úřad jakožto orgán města Kojetín, je jedním z článků důležitých k seznamování obyvatelstva s informacemi týkajícími se chodu města, o rozhodování Rady a Zastupitelstva města, o důležitých krocích působnosti města, ale také o přípravě na mimořádné události a seznámení s možnými krizovými situacemi, jak také ukládá § 21a zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení. Tato činnost je pokryta zejména bezpečnostními sbory na území města Kojetína a přilehlých obcích. Je zabezpečována zejména Městskou Policií, Policií ČR nebo Hasičským záchranným sborem. Městu ovšem není prevence lhostejná, a tak odbor vnitřních věcí, školství a kultury společně s Městskou Policií a Komisí bezpečnosti a prevence kriminality vypracovali Koncepti prevence kriminality Města Kojetína na období let 2019-2023. Cílem koncepce je vytvářet podmínky pro rozvoj výchovy a vzdělávání, ochrany zdraví, soustředit se na zajištění ochrany veřejného pořádku. Obsahem je i výčet 18-ti opatření, které chce město realizovat v následujících měsících a letech. Jsou jimi například:

- zavedení funkce manažera prevence kriminality,
- podpora prevence na školách,
- motivace dětí základních škol oceňováním úspěšných žáků při každoročním setkání s vedením města,
- pořádání seminářů pro seniory,
- zavedení projektu seniorská obálka,
- finanční podpora protidrogové prevence,

- snaha o zavedení asistentů prevence kriminality pro zajišťování veřejného pořádku a bezpečí v problémových lokalitách,
- zabezpečení dalšího vzdělávání strážníků, apod.

Pomocí Zprávy o stavu veřejného pořádku v Kojetíně, bude Koncepce každoročně jednou vyhodnocována a předávána Zastupitelstvem města Městské policii. Kontrola a vyhodnocení Koncepce je v gesci velitele Městské policie ve spolupráci s Komisí bezpečnosti a prevence kriminality. [32]

Na internetových stránkách města Kojetín (www.kojetin.cz) je možno v sekci aktualit narazit na zprávy například od Hasičského záchranného sboru, kdy obyvatele informují o možných nástrahách a nebezpečných situacích, které by mohly nastat v různých obdobích (například v lednu informují o tom jak se bezpečně pohybovat na ledu v přírodě). Další částí věnující se ochraně obyvatelstva a mimořádným událostem je rubrika Tísňové linky s uvedenými telefonními čísly tísňového volání. Pro preventivní účely je využíván i Kojetínský zpravodaj, ve kterém jsou zveřejňovány informace pro obyvatelstvo o novinkách v oblastech ochrany obyvatelstva, požární ochrany a o mimořádných událostech. [33]

Obrázek 11: Znak města Kojetín. Zdroj: [34]

3.2 Městská policie Kojetín

Jejich hlavním úkolem je zabezpečit místní záležitosti veřejného pořádku, avšak strážníci se podílejí i na prevenci kriminality v obci. Snahou je preventivně působit na občany všech věkových kategorií, zejména oslovovat děti a mládež, kdy se zaměřují na bezpečné chování, sociálně patologické jevy a základy právního vědomí prostřednictvím přednášek, besed, prezentací a účastí na různých akcích. Hlavními tématy přednášek a besed jsou:

- činnosti Městské policie a Policie ČR,
- trestní odpovědnost mládeže,
- dopravní výchova,
- znalost důležitých telefonních čísel,
- chování k cizím lidem a zatoulaným psům,
- jakým způsobem jednat v případě, jsem-li svědkem protiprávního jednání, apod..

Mezi preventivní činnost Městské policie (dále jen MP) patří i dohled v blízkosti školských zařízení a na frekventovaných křižovatkách u přechodů pro chodce. Touto činností MP přispívá k ochraně bezpečí žáků při docházce do školy. MP také spolupracuje s Domem dětí a mládeže Kojetín v rámci dopravní výchovy, kdy strážníci pomáhají pracovníkům při získávání návyků bezpečného chování dětí v silničním provozu. Strážníci MP jsou přítomni také při výchově dětí na dopravním hřišti.

Obrázek 12: Znak Městské policie Kojetín. Zdroj: [35]

Je potřeba zmínit i účast MP na pořádání tradičních akcí propagujících sport a zdravý životní styl jako běžecké závody „Kojetínská desítka“, „Běh proti drogám“, závod dračích lodí pro žáky kojetínských škol, kolečkařádu a další. [36, 37]

3.3 Obvodní oddělení Kojetín Policie České republiky

Policie je jedna z ozbrojených bezpečnostních složek České republiky, která slouží veřejnosti. Úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit další významné úkoly, ale také je jejím úkolem působit preventivně na obyvatelstvo. V rámci Olomouckého kraje okresu Přerov vykonává tuto činnost ve školách por. Mgr. Miluše Zajícová z oddělení tisku a prevence, která na základě poptávky základních a středních škol provádí zejména přednášky. Jedná se především o témata právního vědomí, sociálních sítí a dopravy, kdy tyto přednášky proběhly v minulosti také na kojetínských školách, a to na základní škole Sv. Čecha nebo místním gymnáziu.

Mezi další činnost patří pořádání akcí jako například měření rychlosti v obci s žáky základních škol, nebo akce „Bezpečné město“, kde se prezentují všechny složky IZS, a to vše ve spolupráci s městem Kojetín a zdejším Domem dětí a mládeže. Hlídky Obvodního oddělení v Kojetíně působí preventivně na obyvatele zejména v rámci dohledu na bezpečnost silničního provozu, případně při dohledu na bezpečnost chodců v blízkosti přechodů na frekventovaných silnicích. Dále pak vykonávají hlídkovou činnost ve městě. [38]

Obrázek 13: Znak Policie České republiky. Zdroj: [39]

3.4 Hasičský záchranný sbor Kojetín

Profesionální hasiči, jejichž základním úkolem je chránit životy a zdraví obyvatel, životní prostředí, zvířata a majetek před požáry a jinými mimořádnými událostmi a krizovými situacemi, se v Kojetíně starají také o vzdělávání obyvatelstva v rámci preventivně výchovné činnosti.

Obrázek 14: Znak Hasičského záchranného sboru. Zdroj: [40]

Tuto činnost provádějí zejména školení hasiči, kteří jsou připraveni předávat informace zejména těm nejmenším a to dětem. Úzce spolupracují se základními školami a místním gymnáziem, kdy po domluvení se na termínu s řediteli školy vedou výuku u žáků 2. tříd a 6. tříd. Výuka je rozdělena do tří bloků. První dva bloky jsou věnovány činnosti Hasičského záchranného sboru, důležitým telefonním číslem, co dělat když hoří, atd. Třetí blok je spíše doplňkový, kdy se výuka přesouvá do zázemí Hasičského záchranného sboru (dále jen HZS), kde si děti mohou prohlédnout veškeré vybavení hasičské stanice.

Dále HZS informuje obyvatele zejména pomocí médií, jako jsou internetové stránky HZS Olomouckého kraje, Hasík.cz, Záchranný kruh, nebo pomocí distribuce informačních letáků. Činnost HZS Kojetín je prezentována prostřednictvím praktických ukázek na akcích jako například Dětský den, Den Integrovaného záchranného systému nebo Bezpečné město Kojetín, kdy jsou tyto akce pořádány pro veřejnost, především pro děti k seznámení se s náplní práce hasičů, jejich technikou a vybavením. [41, 42, 43, 44]

3.5 Školská zařízení

V Kojetíně najdeme hned několik školských zařízení, mezi které patří nejen dvě mateřské školky, dvě základní školy, gymnázium, ale také Základní umělecká škola a Dům dětí a mládeže (viz následující podkapitola).

Městem zřízená **předškolní zařízení** se sídlem v Hanusíkově ulici a na Masarykově náměstí mají celkovou kapacitu 178 dětí. Poskytuje se zde předškolní vzdělávání zejména dětem ve věku od 3 do 6 let. Školky se řídí podle Rámcového programu pro předškolní vzdělávání, kdy se zaměřují zejména na posilování zdraví, zdravotně orientované odolnosti a zdatnosti. Program je rozdělen na jednotlivé tematické části, které plánují pedagogické pracovnice. Každý celek vychází z jednotlivých témat školního vzdělávacího programu s názvem „Hrou a pohybem ke zdraví“. Pro děti jsou také realizovány aktivity jako například cvičení ve sportovní hale, Vánoční besídky, výlety na výstavy a divadelní představení, dopravní výchova na hřišti v Kroměříži, předplavecký výcvik, drakiáda, a další tomu podobné akce. [45, 46]

Jednou ze základních škol je **Základní škola náměstí Míru**, kterou navštěvuje více jak 450 žáků ve 21 kmenových třídách. Součástí školy je i školní družina, která má aktuálně zapsáno 120 žáků. V rámci preventivní výchovy má škola zpracován minimální preventivní program, jehož cílem je zapracování primární prevence do tematických plánů učiva jednotlivých předmětů na škole. Tento se věnuje zejména problematice drog, šikany, krádeží, záškoláctví nebo zdravého životního stylu. Do výuky jsou zakomponovány řady soutěží, aktivit, nebo také besedy a preventivní programy připravené ve spolupráci s Domem Děti a Mládeže v Kojetíně (dále jen DDM) a MP v Kojetíně, kdy se žáci účastní například Běhu proti drogám, Poháru ředitelky DDM nebo Dopravní výchovy na hřišti v Kroměříži. Škola má svého vlastního metodika prevence, který řeší aktuální problémy žáků. Působí zde i výchovná komise, která se zabývá rizikovým chováním žáků. Důležité je také vzdělávání pedagogů v oblastech, které úzce souvisejí s problematikou preventivní výchovy. Pedagogové základní školy se účastnili několika vzdělávacích akcí k oblasti Řešení školní šikany, Bezpečné školy nebo Digitální technologie při výuce. [47, 48]

Obrázek 15: Znak Základní školy náměstí Míru. Zdroj: [49]

Dalším školním zařízením v Kojetíně je **Základní škola Svatopluka Čecha**, kterou navštěvuje 116 dětí. Součástí je i školní družina, která je využívána zejména přespolními žáky čekajícími na dopravní spoje, nebo žáky v době volných hodin, aby nemuseli trávit čas venku. Základní škola pracuje na základě školního vzdělávacího programu Škola pro všechny, kdy byla součástí skupiny školních zařízení podporující zdravý životní styl – Zdravá škola. Součástí výukového programu je také prevence, která se zaměřuje zejména na ochranu dětí před šikanou, kouřením, násilím, rasistickými projevy, drogami, záškoláctvím, xenofobií a jinými nebezpečnými jevy. V rámci prevence se žáci školy účastnili několika besed a přednášek s odborníky, jako například s MP Kojetín, Policií ČR a Hasičským záchranným sborem Kojetín. Škola se také účastní akce Běhu proti drogám, nebo akcí organizovaných pro žáky prvního stupně školy se zaměřením na zdravý životní styl a bezpečný pobyt venku. Zvýšený počet akcí zaměřených na prevenci byl v týdnech, kdy škola pořádala Týden zdraví, nebo projektové dny Chování člověka za mimořádných událostí, kdy se formou her a soutěží žáci seznamovali s novými informacemi a poznatky z této problematiky. Žáci se zapojili do mnoha dalších akcí jako například aktivity s knihovnou, charitou, sociálními pracovníky a dalšími organizacemi, nebo navštívili výstavy v Arcibiskupském muzeu v Olomouci a v rámci projektu Zmizelí sousedé také Terezín. I pedagogové prošli dalšími vzdělávacími kurzy jako například akce zaměřené na Šikanu mezi dětmi, Chemické látky, a také se účastnili konference preventistů. [50]

Gymnázium Kojetín bylo založeno v roce 1993 jako státní škola. Školu navštěvují žáci ze tří okresů a to Přerov, Prostějov a Kroměříž, kterých je více jak 250. Škola se zapojuje do mnoha aktivit spojených s preventivně výchovnou činností.

Pro třídy nižšího gymnázia tedy třídy 6. – 9., škola uspořádala interaktivní lekce s MP Kojetína na témata „Bezpečné chování aneb Jak se zachovat v určitých situacích“, „Bezpečná jízda na kole“, „Odpovědnost mládeže za protiprávní činy“ a „Trestní odpovědnost mladistvých a zákon o návykových látkách“. Pro ročníky vyššího gymnázia škola sjednala akci zaměřenou na problematiku HIV a AIDS. Každoročně gymnázium spolupracuje s Kappou – Help Přerov, kdy za jejich přítomnosti probíhají lekce zaměřené na prevenci závislostí, šikany a xenofobie. Pro dívky je organizována akce s názvem „Mezi námi děvčaty“, kdy tuto besedu realizuje Vzdělávací centrum MP Education. Taktéž pro chlapce je pořádána beseda s názvem Na startu mužnosti. Dalším projektem, do kterého se škola zapojila je Bezpečná škola – projekt Policie ČR, k seznámení se strukturou Policie ČR, předání informací o možnostech práce u Policie ČR a k seznámení s vybavením a technikou Policie ČR. Jako základní školy v Kojetíně, tak i žáci gymnázia se účastní Běhu proti drogám. Každoročně škola zařizuje pro žáky a studenty výchovně vzdělávací a adaptační kurzy, lyžařské výcviky, odborné exkurze, projekty nebo ekologické aktivity. Pedagogové gymnázia se zapojili do projektu vzdělávání s názvem Bezpečná škola a účastnili se školení v preventivních dovednostech všeho druhu – prevence šikany, kouření, závislostí obecně, netolismu nebo syndromu vyhoření. [51]

Obrázek 16: Znak Gymnázia Kojetín. Zdroj: [52]

Základní umělecká škola se v Kojetíně již více jak 50 let stará o kvalitní úroveň vzdělávání v oblasti hudby. Studium probíhá ve formě individuální výuky a je spojeno také se skupinovou a kolektivní výukou, kterou absolventi školy později využijí díky získaným znalostem a dovednostem v hudebních skupinách a souborech.

Žáci školy jsou připravováni vysoce odborným pedagogickým kolektivem, který je připravuje na konzervatoře, střední odborné umělecké školy nebo vysoké školy uměleckého zaměření. Důraz je kladen i na spolupráci s rodiči v průběhu celého vzdělávacího procesu. Škola zapojuje žáky do mnoha soutěží a tito sklízí úspěchy jak na soutěžích celorepublikových tak i mezinárodních. [53]

Obrázek 17: Logo Základní umělecké školy Kojetín. Zdroj: [54]

3.6 Dům dětí a mládeže Kojetín

Již výše zmiňovaným školským zařízením v Kojetíně, které se věnuje oblasti výchovy a vzdělávání pro širokou veřejnost je Dům dětí a mládeže. Je zřízován jako příspěvková organizace Městem Kojetín. DDM provádí činnost zejména v oblasti rozvíjení zájmů u dětí, mládeže a rodičů a uskutečňuje potřeby a trendy města i vesnic v Mikroregionu Střední Haná – Kojetín, Oplocany, Polkovice, Měrovce, Stříbrnice a Křenovice.

Obrázek 18: Logo Domu dětí a mládeže Kojetín. Zdroj: [55]

DDM nabízí bohatou řádku činností a aktivit pro děti, mládež i dospělé, kdy cílem je zaměstnat tyto cílové skupiny zejména ve volném čase a přimět je k aktivnímu zapojení a efektivnímu využití jejich volného času.

V rámci své činnosti spolupracuje DDM s velkým počtem organizací jako například SK Kojetín, FK Slavoj Kojetín – Kovalovice, Kanoistika Kojetín, Gymnázium Kojetín, ZŠ a MŠ Kojetín, BESIP, Policie České republiky obvodní oddělení Kojetín, Hasičský záchranný sbor Olomouckého kraje, Městská Policie Kojetín a další. S těmito vytváří programy a akce pro děti, mládež a dospělé, a tím tak provádějí preventivně výchovnou činnost ve všech ohledech pro obyvatele ve městě Kojetín a přilehlých obcích. V posledních letech byly díky DDM realizovány akce pro širokou veřejnost, ale i programy pro vybrané věkové kategorie. K těmto patří zejména akce Běh proti drogám, jejíž hlavní myšlenkou je poukázat na problematiku návykových látek a zvýšit aktivitu v rámci prevence proti drogám. Dalším projektem je Velká cena DDM Kojetín o pohár ředitelky DDM Kojetín, kdy je tento určen pro žáky druhého stupně základních škol a odpovídajících ročníků Gymnázia Kojetín. Soutěž je zaměřena na všestrannost a týmovou spolupráci, kdy mládež společně plnila celý rok úkoly z oblasti sportovní, umělecké i vědomostní. Závěrem soutěže byly závody dračích lodí na řece Moravě v areálu Kanoistiky Kojetín. V neposlední řadě DDM pořádá akce pro žáky základních škol zaměřené na dopravní výchovu. Tato akce je pořádána ve spolupráci s Policií ČR – obvodním oddělením Kojetín, MP Kojetín, Českým červeným křížem Přerov a BESIP Olomouc.

Akce, programy a zájmové kroužky pro děti jsou prezentovány zejména prostřednictvím pravidelného přispívání do Kojetínského zpravodaje, publikací na www stránkách DDM, na sociálních sítích jako například Facebook, prezentací kroužků na veřejnosti díky každoročně pořádanému Festivalu volnočasových aktivit nebo také pomocí vývěsek na vybraných místech v Kojetíně. [56, 57, 58]

4 CÍL PRÁCE A POUŽITÉ METODY

Cílem práce je seznámit čtenáře s problematikou preventivně výchovné činnosti nejen po stránce teoretické. Součástí je i seznámení s navrženými opatřeními, které byly zpracovány na základě výsledků dvou analytických metod, a to: analýzy rizik (vyhotovené pomocí softwarového nástroje Riskan) a dotazníkového šetření.

Použité metody:

- Dotazování:
 - o bylo použito při zjišťování informací formou ústních rozhovorů. Informace byly poté využity jak v teoretické, tak v praktické části práce.
- Dotazníkové šetření:
 - o bylo použito pro výsledky a následné vyhodnocení analytického cíle praktické části bakalářské práce. Na základě šetření došlo k ověření úrovně informovanosti obyvatelstva v Kojetíně, o problematice Ochrany obyvatelstva, Krizového řízení a mimořádných událostech.
- Analýza:
 - o byla užitá v praktické části bakalářské práce, jako nástroj k provedení analýzy rizik pomocí softwarové nástroje Riskan, kdy předmětem zkoumání bylo město Kojetín. Následně byla vyhodnocena a její výsledky byly použity k navržení opatření pro zlepšení aktuálního stavu.
- Analogie:
 - o byla užitá k definování problému, vymezení jeho charakteristických znaků a k následnému hledání obdobného řešení tohoto problému. V práci byla zejména použita k vypracování návrhů opatření a dalších doporučení.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

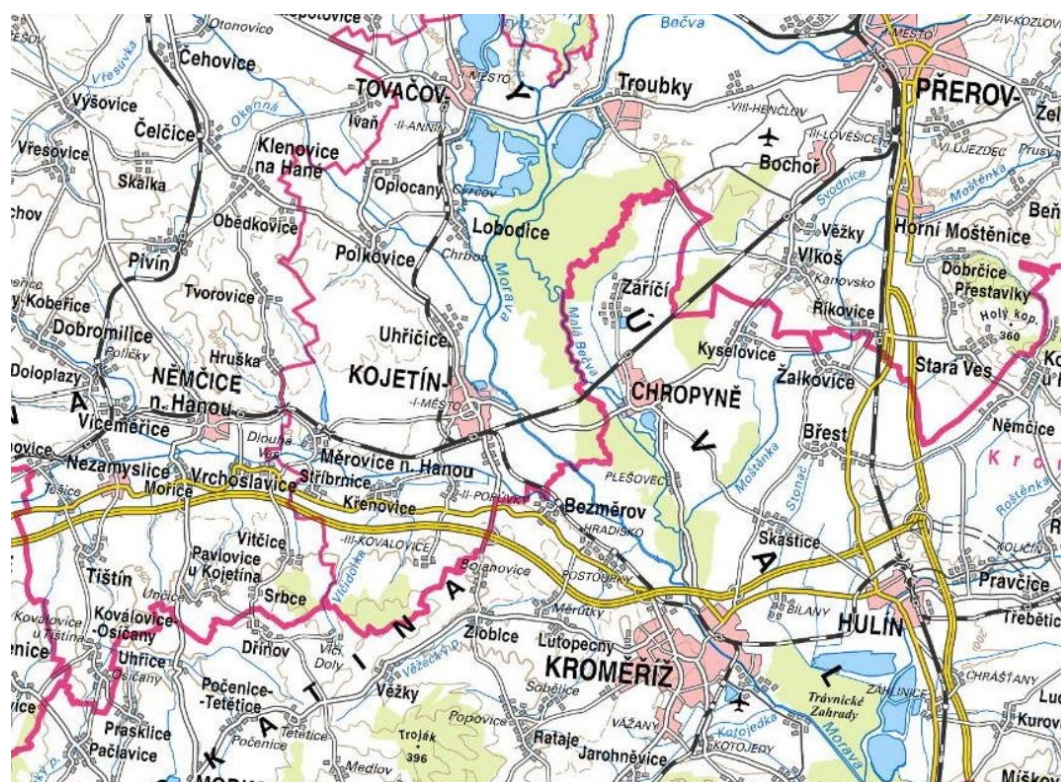
5 ANALÝZA RIZIK VE MĚSTĚ KOJETÍN

Zjistit jaké hrozby ohrožují obyvatele a město nejvíce je jedním z analytických cílů praktické části bakalářské práce. V návaznosti na výsledky analýzy je dalším krokem navržení možných opatření, které by napomohly předcházet těmto hrozbám, nebo alespoň snížily jejich ničivý účinek.

Jedním z možných nástrojů, kterým lze zjistit míru rizika pro různé oblasti je právě analýza rizik, kdy pro tuto metodu využíváme například softwarový nástroj Riskan.

5.1 Charakteristika města Kojetín

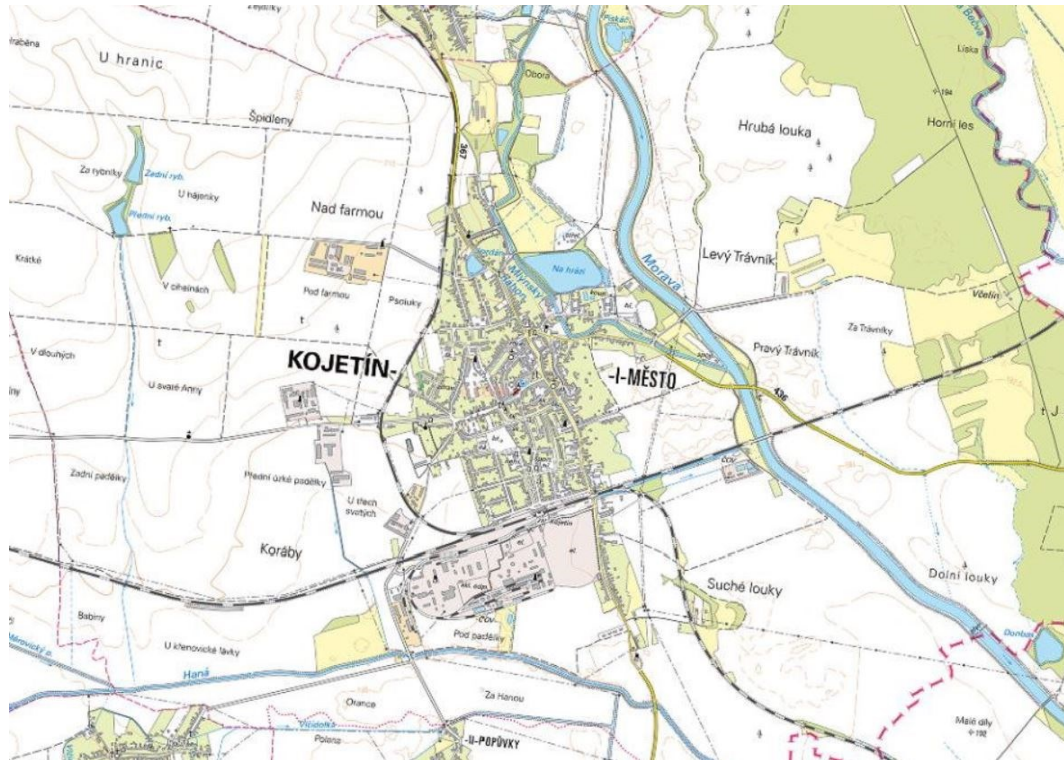
Kojetín je menší město nacházející se v okrese Přerov v Olomouckém kraji. V blízkosti se nacházejí města jako Tovačov, Přerov, Kroměříž a další. (viz Obrázek 19)

Obrázek 19: Katastrální mapa Kojetína a přilehlých měst a obcí. Zdroj: [59]

Rozkládá se na ploše 3 110 hektarů a podle dat Českého statistického úřadu se počet obyvatel pohybuje okolo 6 100 (ke dni 31. 12. 2019).

Největší část plochy tvoří zemědělská půda, která čítá 2 290 hektarů. Dále podle velikosti plochy nezemědělské půdy, lesní pozemky, ostatní plochy, trvalý travní porost, zahrady, zastavěné plochy a nádvoří, vodní plochy a sady. [30]

Obrázek 20: Katastrální mapa Kojetína. Zdroj: [59]

Město je součástí důležité dopravní křižovatky, a to zejména na cestě z Olomouce do Kroměříže, nebo Přerova. Železniční trať je také důležitou součástí, zejména slouží k propojení měst Brno - Přerov, kdy tato trať vede až do Ostravy. Svoji polohou zaujímá významné postavení vzhledem k rekreaci. Na své si zde přijdou cyklisti, kdy nedaleko od Kojetína vede Moravská cyklotrasa č. 47 Jeseník – Břeclav a cyklostezka č. 5040 Tovačov – Měrovice na Hané – Plumlov. Kojetín je znám také díky vodákům, kteří jsou úspěšní jak v republice, tak ve světě. Je možné se zde zapojit i do vodní turistiky. Tok řeky Moravy leží nedaleko od centra města, přímo na jeho hranicích, a můžete jej sjet jak směrem do Tovačova, tak i směrem do Kroměříže. K rekreaci patří i koupaliště, které je po rekonstrukcích stále více oblíbené. Město má i dva malé rybníky, které obohacuje zajímavá fauna a flora. [31]

Zajímavými pamětihodnostmi města jsou zejména kostel Nanebevzetí Panny Marie, Radnice (z 2. poloviny 18. století), Mariánský sloup stojící ve středu náměstí, Židovská synagoga (podle všeho nejstarší stavba tohoto druhu v České republice), Židovský hřbitov nebo také Okresní dům, který má dnes oficiální název Regionální vzdělávací a informační centrum, v jehož budově sídlí i městská knihovna. [31]

Obrázek 21: Kojetín z ptačí perspektivy. Zdroj: [60]

Jak již bylo zmíněno v teoretické části práce (kapitola 3), město je významné i svou kvalitou vzdělávání, zejména na gymnáziu. Děti a jejich volný čas jsou plně v režii Dětského domu dětí a mládeže, který nabízí širokou škálu různých kroužků, vzdělávacích programů, příměstských táborů, výletů a podobných akcí.

O bezpečnost města je postaráno zejména díky Policii České republiky a Městské policii. Hasičský záchranný sbor zde má také svoji požární stanici, kdy je její součástí i Sbor dobrovolných hasičů.

Pro oblasti různých sportů bylo v Kojetíně vybudováno několik sportovišť, a to zejména fotbalový stadion v blízkosti toku řeky Moravy, dále pak multifunkční sportovní hala, kde je možno si zasportovat během celého roku, součástí sokolovny jsou i venkovní antuková hřiště na volejbal a tenis, nebo beachvolejbalové hřiště, kdy právě beachvolejbalových hřišť lze využít i v prostorách koupaliště.

Dalšími součástmi města jsou poliklinika, kde je postaráno o zdraví obyvatel, dále pak spořitelna, pošta a další významné instituce. Městské kulturní středisko se ve městě stará zejména o kulturní akce, kterých se pořádá během celého roku nespočet. Jednou z nejvýznamnějších akcí pořádanou právě Městským kulturním střediskem je Přehlídka amatérských divadelních souborů nebo také Kojetínské hody a Hudební léto, kdy se Přehlídka divadelních souborů koná dnes v již nově zrekonstruované místní Sokolovně.

V Kojetíně najdeme i podniky věnující se průmyslu, a to například Mlýn Kojetín, nebo Lihovar Kojetín. Lihovar zpracovává melasu na hlavní výrobek, kterým je líh. Jeho odběrateli jsou například známé likérky v České a Slovenské republice, farmaceutické a potravinářské firmy, výrobci barev, obalových fólií a další menší výrobci. [61]

5.2 Softwarový nástroj Riskan

Riskan je softwarový nástroj, jehož hlavní funkcí je tvorba analýzy rizik. Výstupem je tedy soubor dat, kterého se využívá nejen při mimořádných událostech, ale i dalších činnostech, které se týkají ovládnutí rizik. Analýza se tvoří podle rizika a zranitelnosti jako poměr mezi aktivy a hrozbami. Aktiva a hrozby se dále hodnotí, aby se zjistila jejich zranitelnost. Samotná analýza se po zadání všech dat díky tomuto nástroji vypočítá a graficky znázorní úroveň výsledného rizika.

5.3 Analýza rizik

Všechna data vložená do softwarového nástroje Riskan, byla sestavena na základě místní znalosti města Kojetín a po konzultacích s příslušníky Hasičského záchranného sboru. Na zřetel byly brány nejen předešlé mimořádné události a krizové situace, které jakýmkoliv způsobem ohrozily nebo ovlivnily město Kojetín a jeho části, ale i již zavedená opatření. Hodnocení jednotlivých aktiv, hrozeb a zranitelnosti jsou zcela subjektivní.

V první řadě došlo k zadání aktiv a hrozeb do programu. Aktiva, to jsou zejména osoby, budovy a další významné, městu potřebné věci a objekty. Tato aktiva byla následně hodnocena podle hodnotící tabulky pro oblast aktiv, a to hodnotami od nuly do pěti. (viz Obrázek 22) Nejvyššími hodnotami bylo ohodnoceno obyvatelstvo, voda, školy, poliklinika, úřady, ovzduší, plynovod, potraviny, kanalizace, elektřina, nebo také kotelna, banka a historické památky. (viz Obrázek 23)

HODNOTA AKTIVA	
0	zanedbatelná
1	velmi nízká
2	nízká
3	střední
4	vysoká
5	velmi vysoká

Obrázek 22: Hodnotící tabulka pro aktiva. Zdroj: [62]

Zkratka	Uvolnit popisky	Název	Hodnota	Poznámka
AKTIVA - CELKEM			5	
Obyv.		Obyvatelstvo	5	
Dě		Děti	5	
Do		Dospělí	5	
Dů		Důchodci	5	
Voda		Voda	4	
Vod		Vodní toky	4	
Ryb		Rybníky	4	
Pot		Vodovodní potrubí	4	
Sil		Silnice	3	
Chod		Chodníky	3	
Cykl		Cyklostezka	3	
Žel		Železniční přejezd	3	
Prostř		Dopravní prostředky	3	
Zn		Dopravní značení	3	
Škol		Školy, vzdělávací zařízení	4	
Pol		Poliklinika	4	
Úř		Úřady	4	
Zvěř		Zvířata	3	
Rostl		Rostliny	2	
Strom		Stromy	2	
Půda		Půda	3	
Ovzd		Ovzduší	4	
Plyn		Plynovod	4	
Obch		Obchody	3	
Potr		Potraviny	4	
Bud		Budovy	3	
Kan		Kanalizace	4	
Kot		Kotelna	4	
El		Elektronika	3	
Elek		Elektřina	4	
Ban		Banka	4	
Hist		Historické památky	4	
Děť		Dětské hřiště	3	
Fotb		Fotbalový stadion	3	
Koup		Koupaliště	3	
Lod		Loděnice	3	

Obrázek 23: Aktiva a jejich hodnocení. Zdroj: [62]

Stejný postup byl zvolen i u hrozeb, kdy se tyto hodnotily právě hodnotami od nuly do šesti. (viz Obrázek 24) Výčtem hrozeb se rozumí, možné krizové situace nebo mimořádné události, které by mohly na území města Kojetína nastat, nebo již v minulosti nastaly a byla potřeba tyto situace řešit. Nejvyšší hodnocení, tedy pro město Kojetín nejrizikovějším hrozbám, bylo uděleno epidemii – nákaze osob, povodním, požárům nebo nákazám zvířat. (viz Obrázek 25)

PRAVDĚPODOBNOST HROZBY	
0	žádná
1	zanedbatelná
2	nízká
3	střední
4	vysoká
5	velmi vysoká
6	jistá

Obrázek 24: Hodnotící tabulka pro pravděpodobnost hrozeb. Zdroj: [62]

Zkratka	Uvolnit popisky	Název	Hodnota	Poznámka
HROZBY - CELKEM			5	
Pov	Povodně		4	
Nál	Náledí		2	
Sníh	Sněhová kalamita		1	
Ses	Sesuvy půdy		2	
Vítr	Vítr		3	
Su	Sucho		3	
Pož	Požár		4	
Země	Zemětřesení		1	
Voj	Vojenské napadení		1	
Van	Vandalismus		3	
Úni	Únik plynu		2	
Podz	Únik z podzemního zásobníku plynu Lobodice		2	
Ún	Únik chemické látky		2	
Lih	Únik lihu z Lihovaru		2	
Únik	Únik radioaktivní látky		1	
Zneč	Znečištění ovzduší		3	
Nák	Nákaza pitné vody		2	
Ná	Nákaza stromů		3	
Náka	Nákaza půdy		3	
Epi	Epidemie - nákaza osob		5	
Epiz	Epizootie - nákaza zvířat		4	
Epif	Epifytie - nákaza rostlin		2	
Elek	Narušení dodávky elektřiny		3	
Potr	Narušení dodávky potravin		2	
Plyn	Narušení dodávky plynu		3	
Kan	Porucha kanalizace		3	
Neh	Dopravní nehoda		3	
Prask	Porucha vodovodního potrubí		3	
Kot	Technická závada kotelny		3	
Sign	Porucha dopravní signalizace		3	
Kyber	Kybernetický útok		3	
Výp	Výpadek internetu		3	
Rad	Radioaktivní mrak		1	
Přev	Převoz radioaktivních látek		1	
Tero	Teroristický útok		1	

Obrázek 25: Hrozby a jejich hodnocení. Zdroj: [62]

5.4 Hodnocení analýzy rizik

Jak již bylo zmíněno v předchozích kapitolách, analýza rizik je jedním z nástrojů, jak zjistit hodnotu výsledného rizika, které by mohlo nějakým způsobem ovlivnit/ohrozit/poškodit vybraná aktiva. K tomuto jsem použila softwarový nástroj Riskan, který je na fakultě volně přístupný. Hodnoty jsou do softwaru vloženy na základě místní znalosti města Kojetín a pomoci Hasičského záchranného sboru Kojetín a jsou zcela subjektivní.

Celkové výsledky analýzy rizik jsou zobrazeny v tabulce, kde na spojnici každého aktiva s danou hrozbou je barevně zobrazena výsledná hodnota rizika. (viz Obrázek 29) Výsledné hodnoty rizika jsou odstupňovány podle hodnotící tabulky (viz Obrázek 28), a to tak, že:

- zeleně je zobrazeno riziko nízké, tedy s hodnotami 0-30,
- žlutě je zobrazeno riziko střední, tedy s hodnotami 31-60,
- červeně je zobrazeno riziko vysoké, tedy s hodnotami 61-90.

Na základě grafického výstupu ze softwaru Riskan lze usoudit, že nejzávažnějšími problémy jsou:

- **povodně** pro tato aktiva: obyvatelstvo, školy, úřady, kanalizace, historické památky, fotbalový stadion, koupaliště a loděnici,
- **epidemie** pro tato aktiva: obyvatelstvo, školy, polikliniku a úřady,
- **požáry** pro tato aktiva: obyvatelstvo, školy, úřady, polikliniku, kotelnu, banku a historické památky.

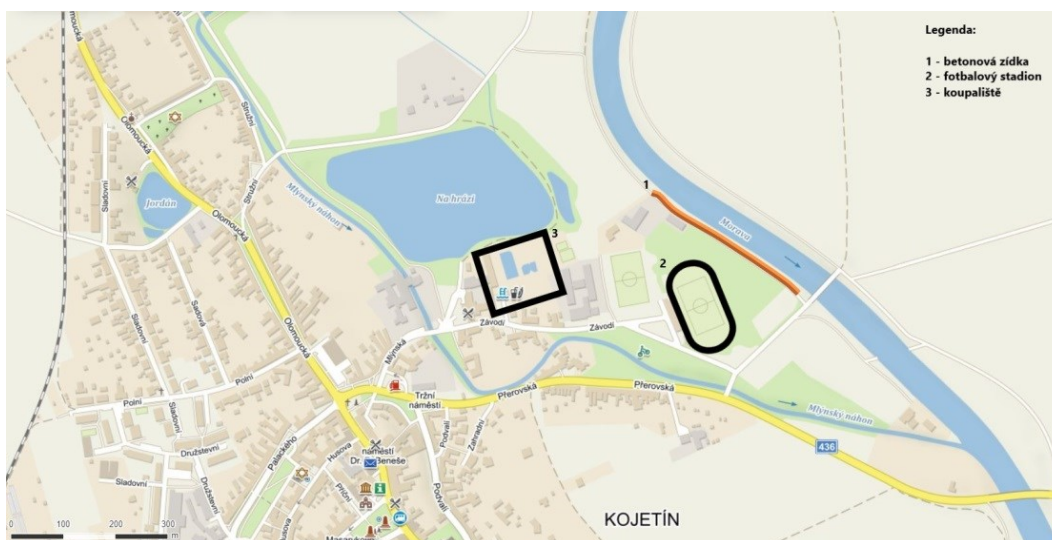
Nejvyšší hodnoty v červených číslech (75) byly zaznamenány u hrozby **epidemie**, čili nákazy osob, kdy by v tomto případě bylo nejvíce ohroženo obyvatelstvo. K předcházení rozšíření nákazy je zapotřebí dodržovat hygienická opatření, která ve většině případů vycházejí ze všeobecné znalosti, avšak v některých případech jsou navrhována opatření ze strany např. doktorů, hygienických stanic, Vlády ČR, atd.. Jsou to například tato opatření:

- časté mytí rukou mýdlem,
- použití dezinfekce na ruce nebo věci denní potřeby,
- nošení roušky (aktuálně - v případě nákazy novým typem koronaviru),
- zakrývání úst při kýchání/kašlání kapesníkem, nebo kusem oblečení,

- v případě pocitu nemoci (např. s příznaky horečky, kašle, rýmy, bolesti břicha, atd..) zůstat doma,
- vyhýbat se kontaktu s nemocnými,
- posilovat imunitu prostřednictvím vitamínových doplňků, ovoce, zeleniny nebo také otužováním.

V souvislosti s hygienickými opatřeními záleží také na typu nakažlivé nemoci. Ovšem ve většině případů se opatření nijak výrazně neliší. Je zapotřebí informovat obyvatelstvo o všech možnostech jak chránit sám sebe před nemocemi. Informace lze předávat prostřednictvím médií, časopisů, denního tisku, internetu nebo rozhovoru s lékařem popřípadě zdravotní sestrou např. při preventivní prohlídce.

Druhou nejzávažnější hrozbou pro Kojetín jsou **povodně**, které zejména ohrožují obyvatelstvo, nově zrekonstruovanou loděnici, koupaliště nebo také fotbalový stadion a historické památky. U toku řeky Moravy je vysoký svah, na jehož vrcholu je vybudována betonová zídka, sloužící jako protipovodňová stěna.

Obrázek 30: Mapa Kojetína se zvýrazněním objektů poškozených při povodních.

Zdroj: [65] [Vlastní úpravy]

Avšak i přes tyto zábrany se voda při povodních vylila a poškodila jak přilehlý fotbalový stadion, tak rodinné domy a koupaliště. (viz Obrázek 30) Důkazem jsou i fotografie

z povodní v Kojetíně v roce 2010, kdy voda zaplavila právě tato místa a objekty. (viz obrázky 31 a 32)

Obrázek 31: Pohled na zázemí Fotbalového stadionu v Kojetíně při povodních v roce 2010.

Zdroj: [66]

Hasičský záchranný sbor je pro tento případ vybaven pytli s pískem nebo čerpadly, avšak k zabránění úniku takového množství vody jsou tyto prostředky nedostačující. Vzhledem k tomu, že je v Kojetíně přímo u toku řeky Moravy vybudována a nově zrekonstruována loděnice a toto území je pravidelně zaplavováno, je zapotřebí investovat finanční prostředky i do ochrany takového objektu společně s ostatními objekty v blízkosti toku řeky.

Důležitá je také komunikace s ohroženým obyvatelstvem v záplavových oblastech. Samozřejmostí je varování a vyrozumění obyvatel prostřednictvím koncových prvků varování (tedy siréna se signálem Všeobecná výstraha doplněná o mluvenou informaci). Tato zařízení jsou ve správě Hasičského záchranného sboru Kojetín.

Obrázek 32: Pohled na zaplavené koupaliště v Kojetíně při povodních v roce 2010.

Zdroj: [66]

Další ze závažných hrozeb je **požár**, který svou ničivou silou ohrožuje zejména obyvatelstvo a jejich obydlí, školy, vzdělávací zařízení, polikliniku, úřady, banku nebo také historické památky a budovy. Obecně mezi nejčastější příčiny požárů patří například:

- nedbalost při kouření,
- zacházení s otevřeným ohněm v domácnostech,
- zapomenuté jídlo na sporáku,
- zapálené svíčky nechané bez dozoru v blízkosti jakékoliv hořlavé látky,
- zapalování kamen pomocí benzínu,
- neopatrnost při vytápění bytů/domů – zejména zanedbávání údržby topidel a kouřovodů, atd.. [68]

K opatřením pro předcházení tragickým požárům obecně patří zejména předávání informací z oblasti požární ochrany již od útlého věku.

5.5 Navržená opatření pro zvýšení bezpečnosti vybrané obce

Zejména je potřeba lépe informovat obyvatelstvo prostřednictvím již fungujících webových stránek města Kojetín, a to zejména odkazovat na webové stránky Hasičského záchranného sboru České republiky, na stránky Hasik.cz, které se věnují preventivně výchovné činnosti v oblastech požární ochrany, atd.. Dále také využít již zavedené publikace Kojetínského zpravodaje (viz Obrázek 33), nebo provádět informování anebo varování obyvatelstva formou rozesílání e-mailů nebo SMS zpráv.

Obrázek 33: Titulní strana Kojetínského zpravodaje z roku 2020. Zdroj: [69]

Jako reakce na hrozbu **epidemie**, pro oblast Kojetína, navrhuji zapojit do Kojetínského zpravodaje nebo do sekce Zdravotnictví na internetových stránkách města Kojetína (www.kojetin.cz), krátký článek nebo graficky zpracované poučení o hygienických opatřeních jak po celý rok, tak pro jednotlivá období, kdy se nejčastěji vyskytuje např. epidemie chřipky.

V souvislosti s hrozbou **povodní** navrhuji v rámci protipovodňových opatření vybudovat odolnější protipovodňové hráze, nebo zakoupit mobilní protipovodňové hráze, které jsou lehce přenosné, snadno skladovatelné, odolné a snadno složitelné. Tyto hráze lze využít i k navýšení stávajících hrází. [67]

V dnešní době vlastní alespoň jeden člen v každé rodině mobilní telefon, proto dále navrhuji vytvořit vhodnou aplikaci nebo systém varování např. formou rozesílání zpráv SMS, který bude obyvatelstvo informovat o všech krizových situacích a mimořádných událostech, nejen například o hrozbě povodní.

Dalším z návrhů opatření je vytvoření pravidelného cyklu přednášek pro obyvatelstvo, které by probíhalo za pomoci členů Hasičského záchranného sboru, Policie ČR a dalších osob věnujících se oboru požární ochrany, ochrany obyvatelstva a také krizového řízení. Zde by docházelo k prezentaci konkrétních situací a k jejich správnému řešení, popřípadě diskuzi s obyvateli o jejich zkušenostech s danými situacemi.

Souhrn navržených opatření:

- Zvýšit informovanost obyvatelstva o hygienických opatřeních při výskytu např. epidemie chřipky, nebo momentálně aktuální nemoci nového typu koronaviru, a to prostřednictvím:
 - o internetových stránek města Kojetín – do sekce Zdravotnictví,
 - o Kojetínského zpravodaje – uveřejnit krátký článek nebo graficky zpracované poučení o hygienických opatřeních jak po celý rok, tak pro jednotlivá období (kdy jsou nemoci aktuální),
 - o vytvořením informačního letáku na základě spolupráce s lékaři a zdravotními sestrami.
- Investovat finanční prostředky do protipovodňové ochrany nově zrekonstruované loděnice, dále také na ochranu dalších významných objektů a ploch v Kojetíně, a to zejména fotbalového stadionu, koupaliště a rodinných domů v blízkosti toku řeky Moravy.
 - o Využít možnosti zakoupit mobilní protipovodňové hráze.
- Vytvořit vhodnou mobilní aplikaci k Varování a vyrozumění obyvatel o možných mimořádných událostech nebo krizových situacích, nebo rozesílat informativní e-maily, popřípadě zprávy SMS.

- Pořadat přednášky týkající se problematiky požární ochrany, ochrany obyvatelstva a krizového řízení, pro lepší vzdělání obyvatelstva a předcházení nebezpečným situacím a mimořádným událostem, které jsou z většiny případů zapříčiněny lidským faktorem.
- Vytvořit publikaci pro všechny věkové kategorie pojednávající o základních informacích souvisejících s požární ochranou, ochranou člověka a jeho zdraví, ochranou obyvatelstva a krizového řízení. Případně využít již dostupných letáků nebo publikací a tyto zveřejnit na internetových stránkách města Kojetín, kde mají přístup všichni obyvatelé města Kojetín.
- Populární jsou v dnešní době i Facebookové stránky, kde je možno vytvořit skupinu osob a hromadně tak informovat jejich příznivce o jakémkoliv dění ve městě a nedalekém okolí.

Využití již fungujících internetových stránek města Kojetín pro informování obyvatelstva, považuji za nejjednodušší způsob, jak vzdělávat své obyvatele v oborech, ve kterých je to právě potřeba. V případě protipovodňové ochrany je podle mého názoru heslo: „Být připraven!“ na místě a ochrana majetku před zničením by měla být prioritou, zejména u již zmiňované nově zrekonstruované loděnice, nebo koupaliště.

6 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Zvolená metoda v podobě dotazníkového šetření se řadí mezi jednu z nejčastějších metod sběru dat. Důvodem, proč byla zvolena právě tato metoda, je její anonymita a vcelku nízká náročnost na čas a finance. Dále mi tato metoda umožnila zejména ověřit znalosti obyvatelstva v Kojetíně, jednak těch, u kterých se předpokládá jejich znalost a dále těch, které by se člověk měl dozvědět v rámci výuky na školách, v zaměstnání nebo v rámci vzdělávání, například v podobě přednášek obyvatelstva o možných mimořádných událostech ve městě.

Dotazník je určen všem věkovým kategoriím a jednotlivé otázky dotazníku jsou zaměřeny zejména na základní znalosti v oblastech ochrany obyvatelstva, krizového řízení a přípravě na mimořádné události a krizové situace. Tyto jsou vytvářeny na základě vlastního uvážení.

Obsahuje odpovědi dvě stě dvanácti respondentů, z nichž padesát čtyři nebydlí přímo v Kojetíně, ale v jeho blízkém okolí.

Konkrétním cílem dotazníkového šetření je zejména zjistit znalosti a míru informovanosti obyvatelstva Kojetína v oblastech výše zmiňovaných, zda je preventivně výchovná činnost prováděna v plné míře, anebo je potřeba do budoucna zefektivnit tuto činnost. Dále byly respondentům položeny otázky, u kterých se mohli k problematice informovanosti o problematice vyjádřit sami. Zda se ve městě setkali s jakýmkoliv přednáškami, kurzy nebo akcemi spojenými právě s problematikou ochrany obyvatelstva, krizového řízení a mimořádných událostí, zda se o takové informace zajímají, a zda vědí, kde se o takových informacích dozvědět.

Podrobnější informace k dotazníkovému šetření, poměr respondentů, kteří dotazník vyplnili, jakou formou byl dotazník vyplňován, za jakých podmínek šetření probíhalo, a k jakým závěrům jsem díky šetření dospěla, uvádím v následujících podkapitolách.

6.1 Charakteristika dotazníkového šetření a respondentů

Průzkum byl zrealizován na základě anonymního dotazníkového šetření, které proběhlo na jaře tohoto roku, tedy roku 2020, ve městě Kojetín.

Dotazník byl respondentům rozeslán v elektronické podobě od poskytovatele služby Survio, jako online dotazník na internetové stránce www.survio.com, kde je každému umožněno si sestavit dotazník podle svých představ.

Celkově se do dotazníkového šetření zapojilo dvě stě dvanáct osob, kdy padesát čtyři osob nebydlí přímo ve městě Kojetín, ale v jeho blízkém okolí. Z celkového počtu zúčastněných jsou respondenti různých věkových kategorií, a to v tomto zastoupení:

Tabulka 1: Celkové zastoupení respondentů na základě věkové kategorie. [Vlastní]

Věk	Počet respondentů	Procentuální zastoupení
15 let a méně	32	15,1 %
16 až 19 let	33	15,6 %
20 až 30 let	48	22,6 %
31 až 65 let	93	43,9 %
66 let a více	6	2,8 %
Celkem	212	

Zastoupení respondentů po odečtení padesáti čtyř odpovídajících osob s bydlištěm v blízkém okolí Kojetína je následující:

Tabulka 2: Zastoupení respondentů na základě věkové kategorie po odečtení osob s jiným bydlištěm než v Kojetíně. [Vlastní]

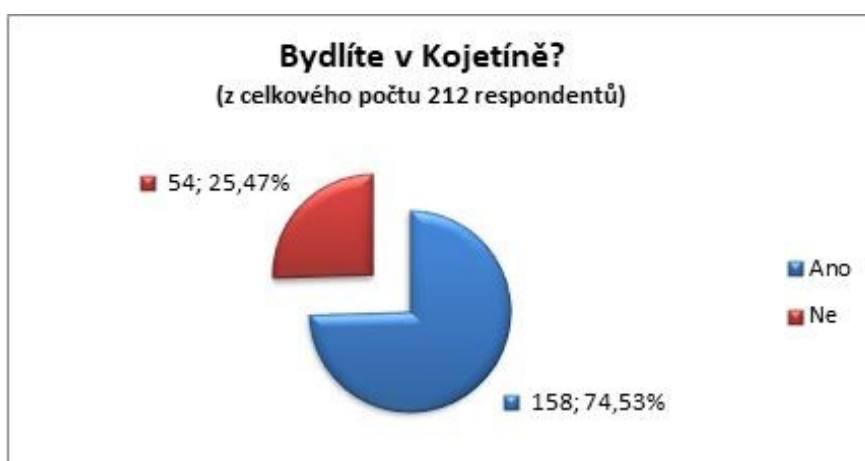
Věk	Počet respondentů	Procentuální zastoupení
15 let a méně	19	12 %
16 až 19 let	16	10,1 %
20 až 30 let	39	24,7 %
31 až 65 let	79	50 %
66 let a více	5	3,2 %
Celkem	158	

Celkem se tedy jedná o sto padesát osm osob, které odpověděly na dotazník a jsou obyvateli Kojetína.

V dotazníku byly použity otevřené, uzavřené otázky, také otázky s přiřazováním správných odpovědí a výběr více možností z množství nabízených odpovědí. Celý dotazník je vložen do přílohy P I.

6.2 Výsledky šetření

Respondentům bylo kladeno celkem 26 otázek, kdy první **tři otázky** byly směřovány k bližší identifikaci osob. Postupně, zda bydlí v Kojetíně, jakého je osoba pohlaví a do které z věkových kategorií spadá (viz tabulky 1 a 2). Pro lepší orientaci v dosažených hodnotách jsou níže uvedeny následující grafy.

Graf 1: Otázka č. 1 – Bydlíte v Kojetíně?. Zdroj: [Vlastní]

Graf 2: Otázka č. 2 - Pohlaví. Zdroj: [Vlastní]

Následující otázky budou vyhodnocovány pouze z počtu sto padesáti osmi respondentů, z důvodu zaměřenosti práce na území města Kojetín, kdy právě tyto osoby mají své bydliště v Kojetíně.

V pořadí **čtvrtá otázka** byla směřována respondentům, zda se vůbec zajímají o problematiku, která souvisí s ochranou obyvatelstva (dál jen OO), krizového řízení (dále jen KŘ) a mimořádných událostí (dále jen MU) v Kojetíně. Tento výsledek mne překvapil a z celkového počtu dvě stě dvanácti osob odpovědělo: „Ano“ právě sto čtyři, což je podíl 65,8 %. Odpověď: „Ne“ tedy zvolilo padesát čtyři respondentů v podílu 34,2 %.

Pátá otázka směřovala k informaci, zda obyvatelstvo ví, kde se může dozvědět informace právě o problematice OO, KŘ a MU v Kojetíně, z nichž větší část, tedy devadesát čtyři osob v podílu 59,5 % odpovědělo: „Ne“. Tato informace je velice zajímavá, vzhledem k informovanosti obyvatelstva, kdy bude tomuto poznatku věnována pozornost později v rámci navržených opatření. V případě odpovědi: „Ano“, s četností šedesát čtyři respondentů s podílem 40,5 %, následovala **šestá otázka** v návaznosti na pátou, která se dotazovala respondentů, kde tyto informace vyhledávají. Otázka byla zcela otevřená, a tak došlo ke shromáždění několika druhů odpovědí, kdy nejčastěji respondenti uváděli, že tyto informace zjišťují nebo vyhledávají prostřednictvím:

- Hasičského záchranného sboru,
- webových stránek města Kojetín,
- účasti na zasedáních zastupitelstva města Kojetín,
- členství ve skupině Kojetínské novoty zřízené na Facebooku,
- dotazů směřujících na Městský úřad Kojetín,
- vývěsek na informačních deskách,
- Městské policie nebo Policie ČR, atd.

Otázka číslo sedm se respondentů dotazovala na účasti aktivit spojených právě s problematikou OO, KŘ a MU, zda se vůbec někdy respondenti zúčastnili např. přednášek, kurzů, nebo dalších společenských akcí. Odpověď: „Ne“ zvolila opět převaha respondentů, a to sto čtyřicet pět s podílem 91,8 %, což je alarmující číslo. „Ano“ odpovědělo třináct osob s podílem 8,2 %.

V případě odpovědi na otázku číslo sedm: „Ano“, navazovala otevřená **otázka číslo osm**, dotazující se respondentů, kterých akcí se osoby zúčastnily, kdy výsledkem byly následující odpovědi, a to:

- přednášky ve škole,
- přednášky Policie ČR ve škole,
- přednáška o problematice drog ve škole,
- dny IZS na fotbalovém stadionu v Kojetíně,
- zasedání Rady města Kojetín s veřejností,
- členství v komisi prevence kriminality,
- v práci při školení Bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (dále jen BOZP).

Výše uvedené otázky směřovaly konkrétně k problematice OO, KŘ a MU a informovanosti obyvatelstva na území města Kojetín. Následující otázky byly zaměřeny na všeobecné znalosti občanů České republiky v souvislosti s tématy OO, KŘ a přípravou na MU. Dále budou vyhodnocovány pouze vybrané otázky, kdy celkové zhodnocení dotazníkového šetření a návrh opatření budou součástí další podkapitoly.

Výsledkem **otázky devět** je zejména nejednotnost v odpovědích, kdy byla očekávána větší úspěšnost správných odpovědí. Otázka zněla: „*Jaké složky řadíme do základních složek IZS?*“, kdy správnou odpověď uvedlo pouze třicet čtyři respondentů s podílem 21,5 %. Celkové výsledky, pro lepší orientaci jsou uvedeny v grafu 3.

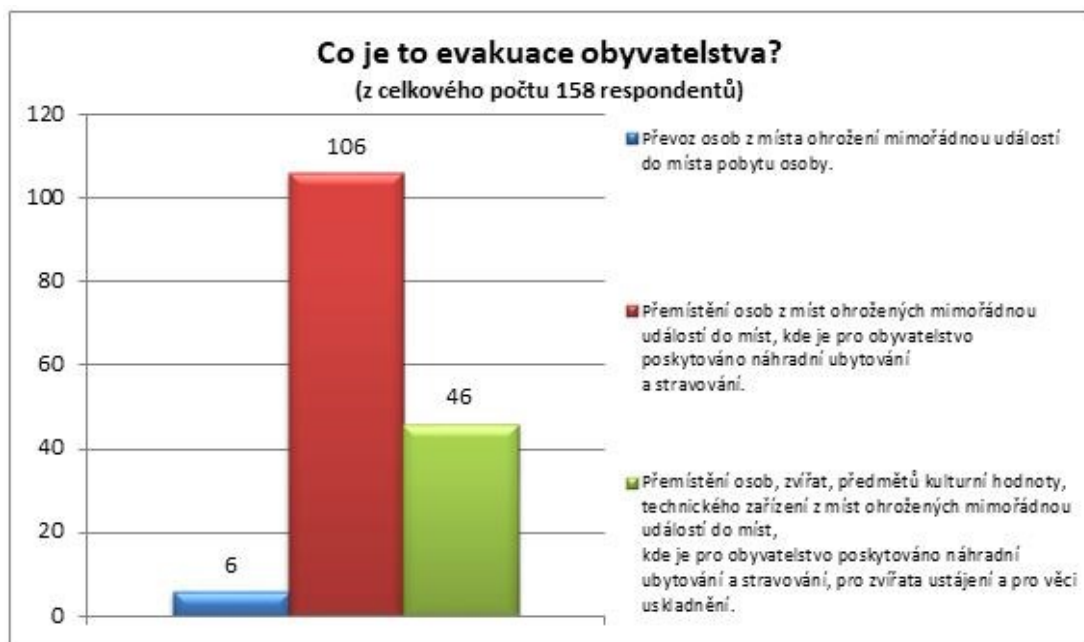
Graf 3: Otázka č. 9 – Jaké složky řadíme do základních složek IZS? Zdroj: [Vlastní]

Otázka šestnáct se respondentů ptá, jak se jmenuje jediný varovný signál zavedený v České republice, a jak ho poznáme. Byly uvedeny čtyři možnosti odpovědí. Na tuto otázku odpovědělo správně, tedy odpovědí: „*Všeobecná výstraha – kolísavý ton po dobu 140 s.*“ z celkového počtu sto padesáti osmi respondentů pouze třicet jedna s podílem 19,6 %. Ostatní data uvádím v grafu 4.

Graf 4: Otázka č. 16 – Jak se jmenuje jediný varovný signál zavedený v České republice a jak ho poznáme? Zdroj: [Vlastní]

Otázka číslo osmnáct se respondentů ptá, co je to evakuace obyvatelstva, kdy na výběr je ze tří různých odpovědí. Správně, tedy že evakuace je: „*Přemístění osob, zvířat, předmětů kulturní hodnoty, technického zařízení z míst ohrožených mimořádnou událostí do míst, kde je pro obyvatelstvo poskytováno náhradní ubytování a stravování, pro zvířata ustájení a pro věci uskladnění.*“, odpovědělo pouze čtyřicet šest respondentů s podílem 29,1 %, kdy většina respondentů odpověděla, že evakuací obyvatelstva je: „*Přemístění osob z míst ohrožených mimořádnou událostí do míst, kde je pro obyvatelstvo poskytováno náhradní ubytování a stravování.*“. Tuto odpověď zvolilo sto šest respondentů s podílem 67,1%. Pro lepší znázornění data uvádím v grafu 5.

Graf 5: Otázka č. 18 – Co je to evakuace obyvatelstva? Zdroj: [Vlastní]

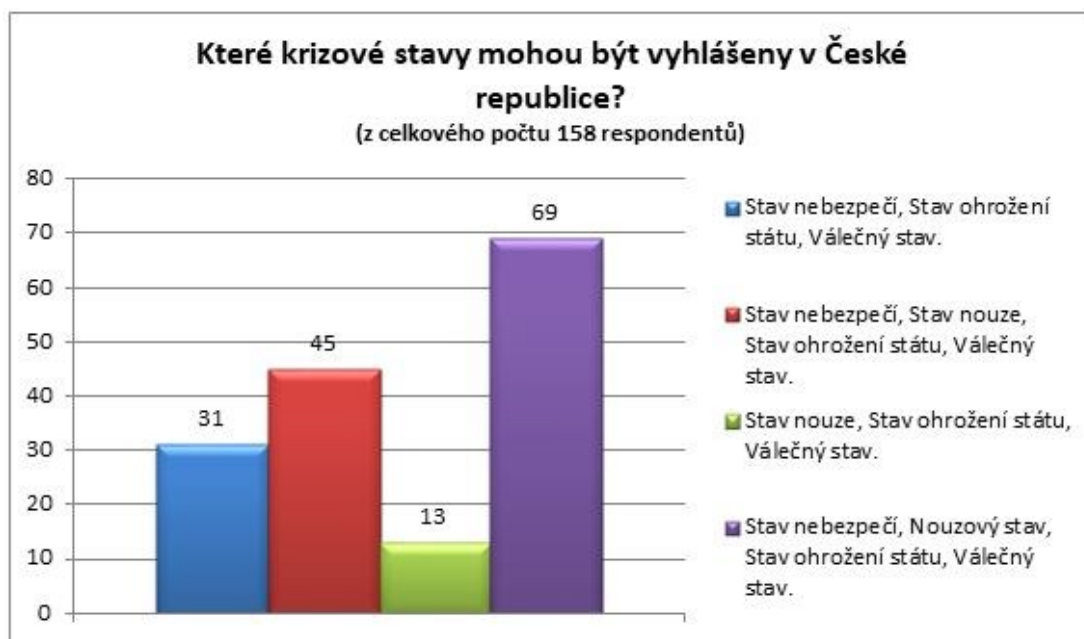
Otázka číslo devatenáct byla zaměřena na evakuační zavazadlo a věci, které by v tomto zavazadlu neměly chybět. Na výběr měli respondenti čtrnáct odpovědí, kdy mohli sami vybrat hned několik možností, co by si do zavazadla zabalili. Výsledky odpovědí uvádím v tabulce 3.

Tabulka 3: Otázka č. 19 – Co by mělo obsahovat Evakuační zavazadlo? Zdroj: [Vlastní]

Možnosti odpovědí	Počet respondentů	Procentuální zastoupení
Trvanlivé potraviny	122	77,2 %
Fén	0	0 %
Pitná voda	124	78,5 %
Televize	0	0 %
Osobní doklady, peníze, pojistné smlouvy a cennosti	139	88 %
Náhradní oděv a obuv, spací pytel	124	78,5 %
Svítilna, telefon s nabíječkou, přenosné rádio	86	54,4 %

Možnosti odpovědí	Počet respondentů	Procentuální zastoupení
Jízdní kolo, kolečkové brusle, koloběžka	0	0 %
Kapesní nůž, zápalky, psací potřeby, šití	84	53,2 %
Hry, hračky	6	3,8 %
Hygienické potřeby	115	72,8 %
Stolní počítač	1	0,6 %
Plavky	1	0,6 %
Varná konvice	4	2,5 %

U otázky číslo dvacet věnující se krizovým stavům, které mohou být vyhlášeny v České republice, nejvíce odpovědí bylo správných, avšak šedesát devět respondentů ze sto padesáti osmi s podílem 43,7 % je podle mého názoru nízké číslo správných odpovědí na tuto otázku. Na výběr byly uvedeny čtyři možnosti odpovědí. Bližší data uvádím v grafu 6.

Graf 6: Otázka č. 20 – Které krizové stavy mohou být vyhlášeny v České republice?

Zdroj: [Vlastní]

6.3 Celkové hodnocení dotazníkového šetření

Dotazníkové šetření proběhlo letos na jaře, tedy v roce 2020, kdy se mi podařilo získat **sto padesát osm respondentů** s bydlištěm v Kojetíně a dalších padesát čtyři s bydlištěm v blízkosti Kojetína, tedy **celkem dvě stě dvanáct** osob zodpovědělo na **dvacet šest otázek** týkajících se problematiky OO, KŘ a MU.

Další hodnocení bude uvedeno pouze pro dotazníkové šetření sto padesáti osmi respondentů žijících přímo ve městě Kojetín, vzhledem k tomu, že je na toto téma závěrečná práce zaměřená.

Kvantum dvaceti šesti otázek zodpovídali respondenti nejčastěji v čase **5-10 minut**, kdy tento čas zabralo dotazníkové šetření právě 62 %, tedy devadesáti osmi odpovídajícím osobám. Dále v čase 2-5 minut odpovědělo 10,3 % (16 respondentů), a v čase 10-30 minut odpovědělo 27,7 % (44 respondentů).

Větší zastoupení mělo při šetření **ženské pohlaví**. Sto deset žen a čtyřicet osm mužů odpovídalo na otázky, kdy tyto osoby byly různých věkových kategorií. V otázce č. 3 jsem uvedla pět různých věkových rozmezí pro uvedení věku respondenta, kdy v rámci šetření byly zastoupeny všechny věkové kategorie alespoň pěti a více odpovídajícími osobami. Nejvíce osob odpovídalo ve věku **31-65 let** a to sedmdesát devět s podílem 50 %.

Po úvodních otázkách směřujících k bližší identifikaci osob, následovaly otázky zaměřující se na problematiku OO, KŘ a MU přímo ve Městě Kojetín, kdy se jedna z otázek ptala respondentů, zda se vůbec o tuto problematiku zajímají, zda vědí, kde informace k tomuto tématu hledat, a zda se zúčastnili jakékoliv akce v rámci Kojetína spojené právě s touto problematikou. Překvapivým výsledkem byla převaha odpovědí týkajících se zájmu o OO, KŘ a MU v Kojetíně, kdy sto čtyři respondentů s podílem **65,8 %** (104 respondentů) má zájem o tyto informace.

Další dvě otázky, a to číslo pět a šest, směřovaly k získání informací, zda obyvatelé vědí, kde se mohou poznatky, z oblastí OO, KŘ a MU ve městě, dozvědět. Zde došlo k převaze odpovědí: „*Ne*“, kdy takto odpovědělo devadesát čtyři respondentů s podílem **59,5 %**.

V případě odpovědi: „Ano“, se jednalo o šedesát čtyři respondentů s podílem **40,5 %**, kdy tyto odpovídali dále, kde tyto informace hledají, popřípadě od koho poznatky mají. Vzhledem k tomu, že byla tato otázka otevřená, výsledkem bylo hned několik různých odpovědí. Většina respondentů hledá informace na stránkách města Kojetín, u členů Hasičského záchranného sboru, u příslušníků Policie ČR a Městské policie, na vývěškách města Kojetín, obecně na internetu nebo Facebookové skupině, založené přímo pro město Kojetín a jeho občany.

Následující dvojici otázek týkajících se přednášek, kurzů nebo akcí spojených s OO, KŘ nebo MU ve městě bylo zjištěno, že **91,8%**, tedy **sto čtyřicet pět** respondentů se **nezúčastnilo** žádné z podobných akcí, nebo si již takovou akci nepamatují. V případě kladné odpovědi „Ano“, na otázku odpovědělo pouze **8,2%**, a to **třináct** respondentů. Tito následně odpovídali, kterých akcí se účastnili. Byly to zejména přednášky ve škole s Policií ČR a Městskou policií, školení BOZP, dny IZS na fotbalovém stadionu, nebo zasedání Rady města Kojetín.

Dalších pět otázek (otázky č. 9 až 13) směřovalo k problematice základních složek IZS, tísňových čísel a volání právě na tato čísla. Zcela neuspokojivý výsledek se projevil u odpovědi na devátou otázku, která se dotazovala: „*Jaké složky řadíme do základních složek IZS?*“. Pouze **třicet čtyři** respondentů s podílem **21,5 %** odpovědělo správně, a to „*Hasičský záchranný sbor ČR, Jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany, poskytovatelé zdravotnické záchranné služby a Policie ČR*“. S nejvyšším počtem odpovědí **sedmdesáti dvou** respondentů a podílem **45,6 %**, byla uváděna odpověď: „*Hasičský záchranný sbor ČR, Policie ČR, poskytovatelé zdravotnické záchranné služby*.“ (viz Graf 3).

Otázky čtrnáct a patnáct (znění viz Příloha P I) byly rovněž zodpovězeny převážnou většinou respondentů správně. Ovšem u otázky **šestnáct** zabývající se jediným varovným signálem v České republice a tím, jak ho poznáme, došlo k převaze mylných odpovědí. Správnou odpovědí byla: „*Všeobecná výstraha – kolísavý tón sirény po dobu 140 s.*“, kdy tuto odpověď zvolilo **třicet jedna** respondentů s podílem **19,6 %**. Nejvíce odpovědí bylo u možnosti: „*Siréna – přerušovaný tón sirény po dobu 60 s.*“, kterou tak zvolilo **osmdesát dva** osob s podílem **51,9 %** (viz Graf 4).

Otázka sedmnáct se věnovala složkám, které jsou ze zákona povinny poskytovat obyvatelstvu informace o charakteru možného ohrožení, o připravených krizových opatřeních a o způsobech provádění těchto opatření. Odpovědi byly následující: **čtyřicet čtyři** respondentů s podílem **27,8 %** zodpovědělo, že je ze zákona povinen poskytovat takové informace Obecní úřad spolu s Hasičským záchranným sborem České republiky. Další odpověď zvolilo **patnáct** osob s podílem **9,5 %**, kdy odpověděli, že touto složkou je Policie ČR. Poslední odpověď zvolilo **devadesát devět** respondentů s podílem **62,7 %**, kteří vybrali Obecní (městkou) policii, Policii ČR a Obecní úřad.

Osmnáctá otázka se dotazovala respondentů co je to evakuace obyvatelstva, kdy správnou odpověď zvolilo pouze **čtyřicet šest** osob s podílem **29,1 %**. Více jak poloviční podíl, tedy **67,1 %** s počtem **sto šesti** respondentů, byl u odpovědi, že je evakuace osob: *„Přemístění osob z míst ohrožených mimořádnou událostí do míst, kde je pro obyvatelstvo poskytováno náhradní ubytování a stravování.“*

Devatenáctá otázka navazovala na předchozí otázku, a to tak, že bylo respondentům předpřipraveno několik možností, z nichž měli vybrat, co by mělo obsahovat evakuační zavazadlo. Do evakuačního zavazadla by si většina zabalila hlavně trvanlivé potraviny, pitnou vodu, osobní doklady, peníze, pojistné smlouvy a cennosti, náhradní oděv a obuv, spací pytel, hygienické potřeby. V menším zastoupení pak ještě svítilnu, telefon s nabíječkou, přenosné rádio, a také kapesní nůž, zápalky, psací potřeby a šití. (viz Tabulka 3)

Krizovým stavům, které mohou být vyhlášeny na území České republiky, se věnuje otázka **dvacet**, kdy správně na tuto odpovědělo **šedesát devět** osob s podílem 43,7 %. Veškerá data týkající se této otázky jsou uvedena v Grafu 6.

Posledních šest otázek (otázky č. 21 až 26) bylo zaměřeno více do praktické roviny, kdy byly dány konkrétní příklady situací a odpovědi byly možné scénáře, jak by člověk zareagoval v dané situaci. Tato část dotazníkového šetření dopadla velice dobře, kdy až na ojedinělé případy byly odpovědi vždy správně zodpovězeny.

6.4 Navržená opatření a změny ke zlepšení aktuálního stavu preventivně výchovné činnosti v Kojetíně

Na základě výsledků dotazníkového šetření došlo k vytvoření souboru navržených opatření, kdy tato opatření a navržené změny budou předány k projednání vedení města, a měly by tak sloužit ke zlepšení aktuálního stavu preventivně výchovné činnosti ve městě Kojetín.

Zejména se jedná o vytvoření informačního letáku, nebo periodicky vydávaných novin zaměřených na problematiku preventivně výchovné činnosti, kdy by tyto materiály vznikaly za spolupráce složek Integrovaného záchranného systému, a v závislosti na ročním období upozorňovaly obyvatele města na možné MU a na postup, jak při takových jednat. Nebo informace uvést v již existujícím periodiku Kojetínský zpravodaj. Tento je publikován každý měsíc, v případě jeho fyzické koupi zpoplatněn dvanácti korunami, ale je dostupný i online na stránkách Městského kulturního střediska Kojetín (www.meksskojetin.cz).

Dalším bodem je zlepšení spolupráce města Kojetín se složkami IZS a navrhnout pravidelný harmonogram akcí právě s těmito složkami, aby došlo ke zvýšení povědomí o problematice, kterou bezpečnostní složky řeší, a aby bylo obyvatelstvo více vzděláváno tímto směrem. Pro děti programy formou her a soutěží, pro dospělé ve formě diskuzí nebo přednášek. Na těchto akcích navrhuji také probírat otázky, týkající se konkrétních situací a jak se v nich má člověk zachovat.

Souhrn navržených opatření:

- Ve spolupráci se složkami IZS, vytvoření informačního letáku, nebo periodicky vydávaných novin, pro informování obyvatelstva o možných MU ve městě. Případně přidat strany do již existujícího periodika - Kojetínský zpravodaj.
- Prohloubit spolupráci města se složkami IZS a vytvořit harmonogram akcí, které budou právě pro obyvatelstvo města Kojetín, kdy tyto budou informovat o práci bezpečnostních sborů o problematice OO, KŘ a možných MU ve městě zábavnou a kreativní formou, jak pro děti, tak pro dospělé. Pro děti ve formě her a soutěží, pro dospělé ve formě přednášek nebo diskuzí.

- Uvést ve výše uvedených médiích informace týkající se zejména:
 - o základních složek IZS – krátké seznámení s jednotlivými složkami,
 - o co je to evakuace obyvatelstva,
 - o krizové stavy – přiblížení možnosti vyhlášení krizových stavů, pravomoci orgánů, atd..
- Provádět akce s modelovými situacemi, kde by si lidé lépe uvědomili, jak na konkrétní mimořádnou událost nebo situaci zareagovat, a jak v daný moment jednat tak, aby osoba neublížila sobě, nebo dalším osobám v blízkém okolí a zabránila tak dané krizové situaci.

Samozřejmě tato opatření jsou navržena pouze v návaznosti na provedené a vyhodnocené dotazníkové šetření, a tak by se zajisté našlo více otázek, u kterých by si obyvatelstvo, vzhledem k OO, KŘ a přípravě na MU, nevědělo rady.

ZÁVĚR

V práci je čtenář seznámen s aktuální legislativou, která se vztahuje jak k ochraně obyvatelstva, tak k problematice preventivně výchovné činnosti. Taktéž je informován o úkolech ochrany obyvatelstva a o cílových skupinách a formách preventivně výchovné činnosti. Zmínka je i o subjektech věnujících se prevenci, a to zejména základním složkám IZS, anebo preventivně výchovnému programu Hasík CZ, organizacím jako Český červený kříž a Záchranný kruh. Kapitola je věnována i městu Kojetín a subjektům, které se ve městě podílejí na preventivně výchovné činnosti.

Praktická část je věnována dvěma analytickým cílům. Úkolem prvního z nich, byla práce se softwarovým nástrojem Riskan k vypracování analýzy rizik s jejím vyhodnocením a navržením patřičných opatření u nejzávažnějších hrozeb. Vložená data byla sestavena na základě místní znalosti a subjektivního hodnocení jednotlivých částí analýzy. Výstupy ze softwarového nástroje Riskan jsou prezentovány jako obrázky, a tyto také slovně vyhodnoceny. Navržená opatření jsou shrnuta v jedné z podkapitol a budou později předány vedení města jako návrhy na zlepšení ochrany města Kojetín.

Druhým z analytických cílů bylo vytvořit tématu odpovídající dotazník a provést ve městě Kojetín šetření. Na dotazník obsahující celkem 26 otázek odpovídalo dohromady 212 respondentů, z nichž 158 osob s bydlištěm v Kojetíně. Dotazník byl respondentům rozeslán v elektronické podobě od poskytovatele služby Survio, jako online dotazník na internetové stránce www.survio.com. Dalším krokem bylo jeho řádné vyhodnocení, kdy bylo použito jak grafického znázornění výsledků, tak uvedení dat do tabulek. V samostatné kapitole byly celkové výsledky hodnoceny slovně. V neposlední řadě bylo úkolem navrhnout řádná opatření, která by pomohla k lepšímu a efektivnějšímu provádění preventivně výchovné činnosti ve městě. Tato opatření, stejně jako navržená opatření v návaznosti na výsledky analýzy rizik, budou předána vedení města k dalšímu projednávání.

Cíle bakalářské práce byly splněny. Nyní záleží jen na tom, jak se k těmto připomínkám a návrhům postaví vedení města, a zda se bude chtít zlepšovat v obohacování svých občanů znalostmi v oblasti prevence.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] ČESKO. Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., ze dne 16. prosince 1992, Ústava ČR.
- [2] ČESKO. Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., ze dne 22. dubna 1998, o bezpečnosti České Republiky.
- [3] ČESKO. Zákon č. 240/2000 Sb., ze dne 28. června 2000, o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon).
- [4] Bezpečnostní strategie ČR. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit. 2020-05-15]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-strategie-cr.aspx>
- [5] *Bezpečnostní strategie ČR* [online]. Praha: Kolektiv autorů pod vedením Ministerstva zahraničních věcí ČR, 2015 [cit. 2020-05-15]. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/assets/ppov/brs/dokumenty/bezpecnostni-strategie2015.pdf>
- [6] ČESKO. Zákon č. 239/2000 Sb., ze dne 28. června 2000, o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.
- [7] ČESKO. Vyhláška Ministerstva vnitra č. 380/2002 Sb., ze dne 9. srpna 2002, k přípravě a provádění Úkolů ochrany obyvatelstva.
- [8] KOPECKÝ, Miroslav, Eleonóra TILCEROVÁ a Jaromír ŠIMAN. *Ochrana člověka za mimořádných událostí*. 1.vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2014. 103s. Studijní opora. ISBN 978-80-244-4094-1.
- [9] Varování a informování obyvatelstva: Způsoby varování obyvatelstva před následky mimořádných událostí a poskytování tísňových informací. In: *Hradec Králové: Oficiální web* [online]. 2016 [cit. 2020-05-15]. Dostupné z: <https://www.hradeckralove.org/varovani-a-informovani-obyvatelstva/d-55349>
- [10] Evakuace. *KRIZPORT: Portál krizového řízení HZS JmK* [online]. [cit. 2020-05-15]. Dostupné z: <http://krizport.firebrno.cz/navody/evakuace>
- [11] Co má obsahovat evakuační zavazadlo? *Hasičský záchranný sbor Jihomoravského kraje* [online]. [cit. 2020-05-15]. Dostupné z: <http://www.firebrno.cz/vase-cesty-k-bezpeci/co-ma-obsahovat-evakuacni-zavazadlo>

- [12] Evakuační zavazadlo. In: *Záchranný kruh* [online]. [cit. 2020-05-15]. Dostupné z: <https://www.zachranny-kruh.cz/pro-verejnost/vystrahy-a-varovani/evakuace/evakuacni-zavazadlo.html>
- [13] Ukrytí obyvatelstva v České republice. *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. [cit. 2020-05-15]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/ukryti-obyvatelstva-v-ceske-republice.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>
- [14] Improvizované úkryty. *Bezpečnostní portál Magistrátu hl. m. Prahy* [online]. [cit. 2020-05-15]. Dostupné z: <https://bezpecnost.praha.eu/clanky/improvizovane-ukryty>
- [15] Individuální ochrana. *Hasičský záchranný sbor Jihomoravského kraje* [online]. [cit. 2020-05-15]. Dostupné z: <http://www.firebrno.cz/individualni-ochrana>
- [16] ČESKO. Zákon č. 133/1986 Sb., ze dne 17. prosince 1985, o požární ochraně.
- [17] Právní rámec prevence závažných havárií. *Ministerstvo životního prostředí* [online]. [cit. 2020-05-15]. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/pravni_ramec_havarii
- [18] ČESKO. Zákon č. 224/2015 Sb., ze dne 12. srpna 2015, o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií).
- [19] Preventivně výchovná činnost. *HZS Olomouckého kraje* [online]. [cit. 2020-05-15]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/ochrana-obyvatelstva-preventivne-vychovna-cinnost-preventivne-vychovna-cinnost.aspx>
- [20] ŘEHÁK, David, Bohumír MARTÍNEK a Petra RŮŽIČKOVÁ. *Ochrana obyvatelstva v kontextu aktuálních bezpečnostních hrozeb*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2015. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 978-80-7385-169-9
- [21] Dvacetiletý Hasík je aktivní i ve Středočeském kraji. In: *Hasičský záchranný sbor Středočeského kraje* [online]. [cit. 2020-05-15]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/dvacetiletý-hasík-je-aktivní-i-ve-stredoceskem-kraji.aspx>

- [22] Hasík CZ: *Preventivně výchovná činnost v oblasti PO a OOB* [online]. [cit. 2020-05-15]. Dostupné z: Zdroje: <http://www.hasik.cz/>
- [23] Kdo jsme. In: *Český Červený Kříž: Oficiální stránky* [online]. [cit. 2020-05-15]. Dostupné z: <https://www.cervenyriz.eu/cz/kdojsme.aspx>
- [24] Publikace o první pomoci. In: *Český Červený Kříž: Oficiální stránky* [online]. [cit. 2020-05-15]. Dostupné z: <https://www.cervenyriz.eu/cz/edicepp.aspx>
- [25] Podpora: Podpořte nás umístěním loga. In: *Záchranný kruh* [online]. [cit. 2020-05-15]. Dostupné z: <https://www.zachranny-kruh.cz/podpora/podporte-nas-umistenim-loga.html>
- [26] Ty to zvládneš: Záchranný kruh. In: *Ty to zvládneš* [online]. [cit. 2020-05-15]. Dostupné z: <https://www.tytozvladnes.cz/>
- [27] O nás. *Záchranný kruh* [online]. [cit. 2020-05-15]. Dostupné z: <https://www.zachranny-kruh.cz/o-nas/>
- [28] Kdo jsme. *Český červený kříž* [online]. [cit. 2020-05-16]. Dostupné z: <https://www.cervenyriz.eu/cz/kdojsme.aspx>
- [29] Naše činnost. *Český červený kříž* [online]. [cit. 2020-05-16]. Dostupné z: <https://www.cervenyriz.eu/cz/cinnost.aspx>
- [30] Kojetín (okres Přerov). *Český statistický úřad: Veřejná databáze* [online]. [cit. 2020-05-16]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uze-mi&uzemiprofil=31588&u=__VUZEMI__43__514055#profil31590=page%3Dpozice-profilu%26rqup%3DA%26pvo%3DPU-MOSZV-01%26z%3DT%26f%3DTABULKA%26clsp%3D31590%26katalog%3D31590&w=
- [31] Město Kojetín: Úhledné hanácké město Kojetín. *Město Kojetín* [online]. [cit. 2020-05-16]. Dostupné z: <https://www.kojetin.cz/cs/mesto-kojetin/>
- [32] Strategické dokumenty: Koncepce prevence kriminality Města Kojetína na období let 2019–2023. *Město Kojetín* [online]. [cit. 2020-05-16]. Dostupné z: <https://www.kojetin.cz/filemanager/files/630011.pdf>
- [33] Tísňové linky. *Město Kojetín* [online]. [cit. 2020-05-16]. Dostupné z: <https://www.kojetin.cz/cs/mesto-kojetin/tisnove-linky.htmlv>

- [34] In: *ZUŠ Kojetín* [online]. [cit. 2020-05-16]. Dostupné z: <https://www.zuskojetin.cz/>
- [35] Zpráva o činnosti Městské policie Kojetín a stavu veřejného pořádku za rok 2017. In: *Město Kojetín* [online]. [cit. 2020-05-15]. Dostupné z: <https://www.kojetin.cz/filemanager/files/657798.pdf>
- [36] Zpráva o činnosti Městské policie za rok 2019. *Město Kojetín* [online]. [cit. 2020-05-15]. Dostupné z: <https://www.kojetin.cz/filemanager/files/657800.pdf>
- [37] Forma řízeného rozhovoru s velitelem Městské policie Kojetín Mgr. Adrianem Jíříkem.
- [38] Forma řízeného rozhovoru s por. Mgr. Miluší Zajícovou – oddělení tisku a prevence Policie ČR.
- [39] Policie České republiky: Znak Policie České republiky. In: *Wikipedie* [online]. [cit. 2020-05-15]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:P%C4%8CR_seal.png
- [40] Dotace z Ministerstva vnitra - Generálního ředitelství HZS ČR. In: *Kralupy nad Vltavou* [online]. [cit. 2020-05-15]. Dostupné z: <https://www.mestokralupy.cz/mesto/rozvoj-mesta/ziskane-dotace/dotace-z-ministerstva-vnitra-generalniho-reditelstvi-hzs-cr/>
- [41] Bezpečné město Kojetín. *Hasičský záchranný sbor olomouckého kraje* [online]. [cit. 2020-05-15]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/bezpecne-mesto-kojetin.aspx>
- [42] Preventivně výchovná činnost. *Hasičský záchranný sbor olomouckého kraje* [online]. [cit. 2020-05-15]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/uo-prerov-pvc-preventivne-vychovna-cinnost.aspx>
- [43] MIKULA Bohdan, MIKULA Štěpán, PIŇOS Miroslav, Hasík CZ - *Vaše cesty k bezpečí*, vyd. Citadela Bruntál, 2015 (terénní příručka pro instruktory PVČ na středních školách), [cit. 2020-05-17]. Dostupné z: <http://www.hasik.cz/publikace/>
- [44] Forma řízeného rozhovoru s profesionálním hasičem požární stanice Kojetín panem Janem Krejsou a Martinem Rytířem.
- [45] O nás. *Mateřská škola Kojetín* [online]. [cit. 2020-05-15]. Dostupné z: <http://ms.kojetin.cz/onas.html>

- [46] Materská škola Kojetín, p.o. *Město Kojetín* [online]. [cit. 2020-05-15]. Dostupné z:
https://www.kojetin.cz/redakce/index.php?lanG=cs&clanek=246918&slozka=246262&as4uOriginalDomain=www.kojetin.cz&as4u_protocol=https&detaildb=10744&
- [47] Minimální preventivní program školy - MPP. *Základní škola Náměstí Míru 83* [online]. [cit. 2020-05-15]. Dostupné z:
<http://www.zskojetin.cz/download?f=%2Fsoubory%2Fmpp-2-9-19.pdf>
- [48] Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2018 – 2019. *Základní škola Náměstí Míru 83* [online]. [cit. 2020-05-15]. Dostupné z:
<http://www.zskojetin.cz/download?f=%2Fsoubory%2Fvyrocni-zprava-prac-1819-003.pdf>
- [49] Logo Základní škola náměstí Míru 83, Kojetín. In: *Docplayer.cz* [online]. [cit. 2020-05-15]. Dostupné z: <https://docplayer.cz/docs-images/39/20281796/images/1-0.jpg>
- [50] Výroční zpráva o činnosti školy: Základní škola Kojetín, Svatopluka Čecha 586, okres Přerov Školní rok 2018-19. *Základní škola Svatopluka Čecha Kojetín* [online]. [cit. 2020-05-15]. Dostupné z: <https://www.zskojetin.cz/file.php?nid=17703&oid=722786>
- [51] Výroční zpráva o činnosti školy 2017 -2018: Gymnázium Kojetín. *Gymnázium Kojetín* [online]. [cit. 2020-05-15]. Dostupné z:
https://www.gkj.cz/web/skolni_dokumenty/vz_2017-18.pdf
- [52] Gymnázium Kojetín. *Facebook* [online]. [cit. 2020-05-15]. Dostupné z:
<https://www.facebook.com/gymkoj/>
- [53] Škola. *ZUŠ Kojetín* [online]. [cit. 2020-05-15]. Dostupné z:
<https://www.zuskojetin.cz/skola>
- [54] ZUŠ Kojetín. In: *ZUŠ Kojetín* [online]. [cit. 2020-05-15]. Dostupné z:
<https://www.zuskojetin.cz/>
- [55] DDM Kojetín. In: *DDM dům dětí a mládeže Kojetín* [online]. [cit. 2020-05-15]. Dostupné z: <http://ddm.kojetin.cz/>
- [56] O nás. *DDM Kojetín* [online]. [cit. 2020-05-15]. Dostupné z:
<http://ddm.kojetin.cz/o-nas/>

- [57] Výroční zpráva 2017-2018. *DDM Kojetín* [online]. [cit. 2020-05-15]. Dostupné z: <http://ddm.kojetin.cz/wp-content/uploads/V%C3%BDro%C4%8Dn%C3%AD-zpr%C3%A1va-DDM-Kojet%C3%ADn-2017-2018.pdf>
- [58] Forma řízeného rozhovoru s ředitelkou Dětského domu a mládeže Bc. Janou Hrušákovou.
- [59] In: *Publikace dat ISKN* [online]. [cit. 2020-05-15]. Dostupné z: <http://sgi-nahlizeni-dokn.cuzk.cz/marushka/default.aspx?themeid=3&&MarQueryId=6D2BCEB5&MarQParam0=667897&MarQParamCount=1&MarWindowName=Marushka>
- [60] V Kojetíně podepsali koaliční dohodu, starostou bude Leoš Ptáček. *Prerovský deník.cz* [online]. [cit. 2020-05-15]. Dostupné z: https://prerovsky.denik.cz/zpravy_region/v-kojetine-podepsali-koalicni-dohodu-starostou-bude-leos-ptacek-20181023.html
- [61] Lihovar Kojetín. *Tereos TTD* [online]. [cit. 2020-05-15]. Dostupné z: <http://www.cukrovarytttd.cz/vyroba/zavody/lihovar-kojetin/>
- [62] Grafický výstup ze softwarového programu Riskan, T-soft a.s.
- [63] HRADIL, Jaroslav et al. *Základy ochrany obyvatelstva v České republice: odborná monografie. Pořadí vydání: první. Uherské Hradiště: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta logistiky a krizového řízení, 2018. 142 stran. ISBN 978-80-7454-774-4.*
- [64] *Ochrana obyvatelstva a krizové řízení: skripta. Vydání první. Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2015. 323 stran. ISBN 978-80-86466-62-0.*
- [65] Území města Kojetín. In: *Mapy.cz* [online]. [cit. 2020-05-23]. Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?x=17.3098491&y=49.3570922&z=16&l=0>
- [66] VIDEO: Zápavy udeřily v Kojetíně, hasiči mají napilno. In: *Prerovský deník* [online]. [cit. 2020-05-23]. Dostupné z: https://prerovsky.denik.cz/zpravy_region/foto-zaplavy-uderily-v-kojetine-podvodou-je-i-hri.html
- [67] Ochrana před povodněmi: Mobilní protipovodňové hráze. *VOP Dolní Bousov s.r.o.* [online]. [cit. 2020-05-23]. Dostupné z: <http://www.vop-db.cz/cs/produkty-a-sluzby/ochrana-pred-povodnemi>

- [68] Nejtragičtější následky mají požáry v domácnostech - Jak svou domácnost proti požáru zabezpečit? *Hasičský záchranný sbor ČR* [online]. [cit. 2020-05-23]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/nejtragictejsi-nasledky-maji-pozary-v-domacnostech-jak-svou-domacnost-proti-pozaru-zabezpecit.aspx>
- [69] Kojetínský zpravodaj. In: *MěKS Kojetín* [online]. Kojetín, 2020 [cit. 2020-06-02]. Dostupné z: <https://mekskojetin.cz/upload/soubory/kojetinsky-zpravodaj/2020/2.pdf>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

IZS	Integrovaný záchranný systém.
MU	Mimořádná událost.
HZS	Hasičský záchranný sbor.
MP	Městská policie.
PVČ	Preventivně výchovná činnost.
DDM	Dům dětí a mládeže.
ČČK	Český Červený kříž.
OO	Ochrana obyvatelstva.
KŘ	Krizové řízení.
BOZP	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Grafické znázornění varovného signálu „Všeobecná výstraha“. Zdroj: [9]	13
Obrázek 2: Grafické znázornění signálu „Požární poplach“. Zdroj: [9].....	13
Obrázek 3: Grafické znázornění signálu „Zkouška sirén“. Zdroj: [9].....	14
Obrázek 4: Evakuační zavazadlo. Zdroj: [12]	15
Obrázek 5: Logo Hasík CZ. Zdroj: [21]	21
Obrázek 6: Terénní příručka pro instruktory PVC na základních školách. Zdroj: [Vlastní fotografie].....	21
Obrázek 7: Znak Českého Červeného kříže. Zdroj: [23].....	22
Obrázek 8: Publikace ČČK s názvem Základy první pomoci. Zdroj: [24].....	23
Obrázek 9: Logo Záchraného kruhu. Zdroj: [25]	24
Obrázek 10: Logo projektu Ty to zvládneš. Zdroj: [26].....	24
Obrázek 11: Znak města Kojetín. Zdroj: [34].....	27
Obrázek 12: Znak Městské policie Kojetín. Zdroj: [35].....	28
Obrázek 13: Znak Policie České republiky. Zdroj: [39].....	29
Obrázek 14: Znak Hasičského záchranného sboru. Zdroj: [40]	30
Obrázek 15: Znak Základní školy náměstí Míru. Zdroj: [49].....	32
Obrázek 16: Znak Gymnázia Kojetín. Zdroj: [52]	33
Obrázek 17: Logo Základní umělecké školy Kojetín. Zdroj: [54]	34
Obrázek 18: Logo Domu dětí a mládeže Kojetín. Zdroj: [55].....	34
Obrázek 19: Katastrální mapa Kojetína a přilehlých měst a obcí. Zdroj: [59].....	38
Obrázek 20: Katastrální mapa Kojetína. Zdroj: [59]	39
Obrázek 21: Kojetín z ptačí perspektivy. Zdroj: [60].....	40
Obrázek 22: Hodnotící tabulka pro aktiva. Zdroj: [62]	42
Obrázek 23: Aktiva a jejich hodnocení. Zdroj: [62].....	42
Obrázek 24: Hodnotící tabulka pro pravděpodobnost hrozeb. Zdroj: [62].....	43
Obrázek 25: Hrozby a jejich hodnocení. Zdroj: [62].....	43
Obrázek 26: Hodnotící tabulka zranitelnosti aktiv. Zdroj: [62].....	44
Obrázek 27: Hodnocení zranitelnosti aktiva. Zdroj: [62]	44
Obrázek 28: Hodnoty výsledného rizika. Zdroj: [62].....	45
Obrázek 29: Výsledná tabulka hodnocení analýzy rizik. Zdroj: [62].....	45
Obrázek 30: Mapa Kojetína se zvýrazněním objektů poškozených při povodních. Zdroj: [65] [Vlastní úpravy]	47

Obrázek 31: Pohled na zázemí Fotbalového stadionu v Kojetíně při povodních v roce 2010. Zdroj: [66]	48
Obrázek 32: Pohled na zaplavené koupaliště v Kojetíně při povodních v roce 2010. Zdroj: [66]	49
Obrázek 33: Titulní strana Kojetínské zpravodaje z roku 2020. Zdroj: [69].....	50

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Celkové zastoupení respondentů na základě věkové kategorie. [Vlastní].....	54
Tabulka 2: Zastoupení respondentů na základě věkové kategorie po odečtení osob s jiným bydlištěm než v Kojetíně. [Vlastní].....	54
Tabulka 3: Otázka č. 19 – Co by mělo obsahovat Evakuační zavazadlo? Zdroj: [Vlastní].....	59

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Otázka č. 1 – Bydlíte v Kojetíně?. Zdroj: [Vlastní]	55
Graf 2: Otázka č. 2 - Pohlaví. Zdroj: [Vlastní]	55
Graf 3: Otázka č. 9 – Jaké složky řadíme do základních složek IZS? Zdroj: [Vlastní].....	57
Graf 4: Otázka č. 16 – Jak se jmenuje jediný varovný signál zavedený v České republice a jak ho poznáme? Zdroj: [Vlastní]	58
Graf 5: Otázka č. 18 – Co je to evakuace obyvatelstva? Zdroj: [Vlastní]	59
Graf 6: Otázka č. 20 – Které krizové stavy mohou být vyhlášeny v České republice? Zdroj: [Vlastní].....	60

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Dotazník – Preventivně výchovná činnost v Kojetíně. Zdroj: [Survio.com]

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK – PREVENTIVNĚ VÝCHOVNÁ ČINNOST V KOJETÍNĚ

Preventivně výchovná činnost v Kojetíně

Preventivně výchovná činnost v Kojetíně

Dobrý den,

Jmenuji se *Barbora Zatloukalová* a jsem studentkou 3. ročníku na Fakultě logistiky a krizového řízení Vysoké školy Tomáše Bati v Uherském Hradišti, kde studuji obor Ochrana obyvatelstva. Píši bakalářskou práci zaměřenou na preventivně výchovnou činnost ve městě *Kojetín*. Cílem dotazníkového šetření je získat informace o vzdělanosti a informovanosti obyvatelstva v oblasti ochrany obyvatelstva, krizového řízení a přípravě na mimořádné události a krizové situace.

Věnujte mi prosím pár minut svého času k vyplnění *anonymního dotazníku*, jehož výsledky budou použity a vyhodnoceny v praktické části bakalářské práce.

Předem Vám děkuji za Váš čas a přeji příjemný zbytek dne.

1. Bydlíte v Kojetíně?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano.
 Ne.

2. Pohlaví

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Žena
 Muž

3. Do které věkové kategorie spadáte?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- 15 nebo méně
 16-19
 20-30
 31-65
 66 a více

4. Zajímáte se o problematiku související s ochranou obyvatelstva, krizového řízení a mimořádných událostí v Kojetíně?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

Ano.

Ne.

5. Víte kde se dozvědět informace o problematice ochrany obyvatelstva, krizového řízení a mimořádných událostí v Kojetíně?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

Ano.

Ne.

6. Pokud ANO, kde tyto informace hledáte? Popřípadě od koho tyto informace máte?

Nápověda k otázce: *Odpovězte vlastními slovy pokud byla vaše předchozí odpověď na otázku ANO. V případě, že jste na předchozí otázku odpověděl/a NE, vepište pouze X.*

7. Účastnil/a jste se nějaké přednášky, kurzu nebo akce spojené s problematikou ochrany obyvatelstva, krizového řízení a mimořádných událostí?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

Ano.

Ne.

8. Pokud ANO, kterých akcí jste se zúčastnil/a?

Nápověda k otázce: *Odpovězte vlastními slovy, pokud byla vaše předchozí odpověď na otázku ANO*

9. Jaké složky řadíme do základních složek Integrovaného záchranného systému?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Hasičský záchranný sbor ČR, jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany, poskytovatelé zdravotnické záchranné služby a Policie ČR.
- Policie ČR, Obecní policie, Hasičský záchranný sbor ČR, Zdravotnická záchranná služba, Armáda ČR.
- Poskytovatelé zdravotnické záchranné služby, Policie ČR, Neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím, Hasičský záchranný sbor ČR.
- Hasičský záchranný sbor ČR, Policie ČR, poskytovatelé zdravotnické záchranné služby.

10. V České republice jsou pro tísňová volání vyhrazena tato telefonní čísla:

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- 150, 155, 158.
- 155, 150, 112, 156, 158.
- 158, 150, 112.
- 112, 150, 158, 156.

11. Přiřaďte důležitá telefonní čísla k názvu:

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď v každém řádku*

	150	158	155	156	112
Zdravotnická záchranná služba	☐	☐	☐	☐	☐
Obecní (městská) policie	☐	☐	☐	☐	☐
Hasičský záchranný sbor ČR	☐	☐	☐	☐	☐
Jednotné evropské číslo tísňového volání	☐	☐	☐	☐	☐
Policie ČR	☐	☐	☐	☐	☐

12. Jste svědkem nebo účastníkem jakékoliv nežádoucí situace. Co je potřeba nahlásit při volání na tísňová telefonní čísla?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- CO se stalo, KDE se to stalo, KDO volá.
- CO se stalo, PROČ se to stalo, JAK se to stalo.
- JAK se to stalo, KDO volá, KDE se to stalo, PROČ se to stalo.

13. Zneužití tísňových linek, které jsou zřízeny pouze pro přijetí stavu nouze je:

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Přestupkem.
- Trestným činem.
- Nic, takové zneužití se netrestá.

14. Co je to ochrana obyvatelstva?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Plnění úkolů civilní ochrany, zejména varování a vyzoomění, evakuace, ukrytí, nouzové přežití obyvatelstva, a další zabezpečení ochrany jeho života, zdraví a majetku.
- Přemístění osob, zvířat a věcí z prostoru ohroženého mimořádnou událostí na bezpečné území.
- Informování obyvatelstva o problematice mimořádných událostí a krizových situacích.

15. Co je to Jednotný systém varování a vyzoomění?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Jedná se o systém rozesílání SMS zpráv v případě mimořádných událostí a krizových stavů.
- Jedná se o celorepublikový systém siren, který slouží k varování obyvatelstva v případě mimořádných událostí a krizových stavů.
- Jedná se o informační systém obce o pořádaných společenských akcích.

16. Jak se jmenuje jediný varovný signál zavedený v České republice a jak ho poznáme?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- „Síréná“ – přerušovaný tón sirény po dobu 60 s.
- „Všeobecná výstraha“ – kolísavý tón sirény po dobu 140 s.
- „Poplach“ – nepřetržitý tón sirény po dobu 360 s.
- „Požární poplach“ – kolísavý tón sirény po dobu 140 s.

17. Kdo je ze zákona povinen poskytovat obyvatelstvu potřebné informace o charakteru možného ohrožení, o připravených krizových opatřeních a o způsobech provádění těchto opatření?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Obecní úřad a Hasičský záchranný sbor ČR.
- Policie ČR.
- Obecní (městská) policie, Policie ČR a Obecní úřad.

18. Co je to evakuace obyvatelstva?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Převoz osob z místa ohrožení mimořádnou událostí do místa pobytu osoby.
- Přemístění osob z míst ohrožených mimořádnou událostí do míst, kde je pro obyvatelstvo poskytováno náhradní ubytování a stravování.
- Přemístění osob, zvířat, předmětů kulturní hodnoty, technického zařízení z míst ohrožených mimořádnou událostí do míst, kde je pro obyvatelstvo poskytováno náhradní ubytování a stravování, pro zvířata ustájení a pro věci uskladnění.

19. Co by mělo obsahovat Evakuační zavazadlo?

Nápověda k otázce: *Vyberte více odpovědí*

- Trvanlivé potraviny.
- Fén.
- Pitná voda.
- Televize.
- Osobní doklady, peníze, pojistné smlouvy a cennosti.
- Náhradní oděv a obuv, spací pytel.
- Svítilna, telefon s nabíječkou, přenosné rádio.
- Jízdní kolo, kolečkové brusle, kotoběžka.
- Kapesní nůž, zápalky, psací potřeby, šití.
- Hry, hračky.
- Hygienické potřeby.
- Stolní počítač.
- Plavky.
- Varná konvice.

20. Které krizové stavy mohou být vyhlášeny v České republice?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Stav nebezpečí, Stav ohrožení státu, Válečný stav.
- Stav nebezpečí, Stav nouze, Stav ohrožení státu, Válečný stav.
- Stav nouze, Stav ohrožení státu, Válečný stav.
- Stav nebezpečí, Nouzový stav, Stav ohrožení státu, Válečný stav.

21. Co uděláte, když uslyšíte varovný tón sirény?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ukryji se v uzavřené budově a budu poslouchat rozhlas, televizi nebo jiný místní informační prostředek, abych zjistil/a co se děje.
- Vyběhnu ven.
- Budu sirénu ignorovat, tento signál pro mě nic neznamena.

22. Co uděláte v případě vypuknutí požáru v objektu, kde se právě nacházíte?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Snažím se uhasit požár sám/sama.
- Zachovám klid; voláním „hoří“ a boucháním na dveře upozorním všechny v okolí a opustím co nejrychleji budovu; přivolám hasiče.
- Zůstanu v budově a budu čekat, co bude dál.

23. Správné chování při mimořádné události je:

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ignorování pokynů záchranářů, protože smím poslouchat jen rodiče.
- Pomáhání ostatním, žádné zbytečné telefonování a dbání pokynů záchranářů.
- Nicnedělení, aspoň nic nepokazím.

24. V případě, že najdete osobu v bezvědomí, tak je důležité ji zajistit:

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Dostatek tepla.
- Průchodnost dýchacích cest.
- Dostatek tekutin a jídla.

25. Co uděláte v případě, že na Vás začne hořet oblečení?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Budu se snažit uhasit oblečení pomocí rukou.
- Budu hledat jakýkoliv zdroj vody k uhašení oblečení.
- Zastavím se, lehnu si a začnu se válet a kutálet po zemi. Obličej si chráním dlaněmi.

26. Co uděláte, když najdete injekční stříkačku?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Nebudu dělat nic, nechám ji tam, kde je.
- Nebudu se jí dotýkat a přivolám městskou policii.
- Vyhodím ji do koše.